

428

JUS

standardizacija

BILTEN SAVEZNOG ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU

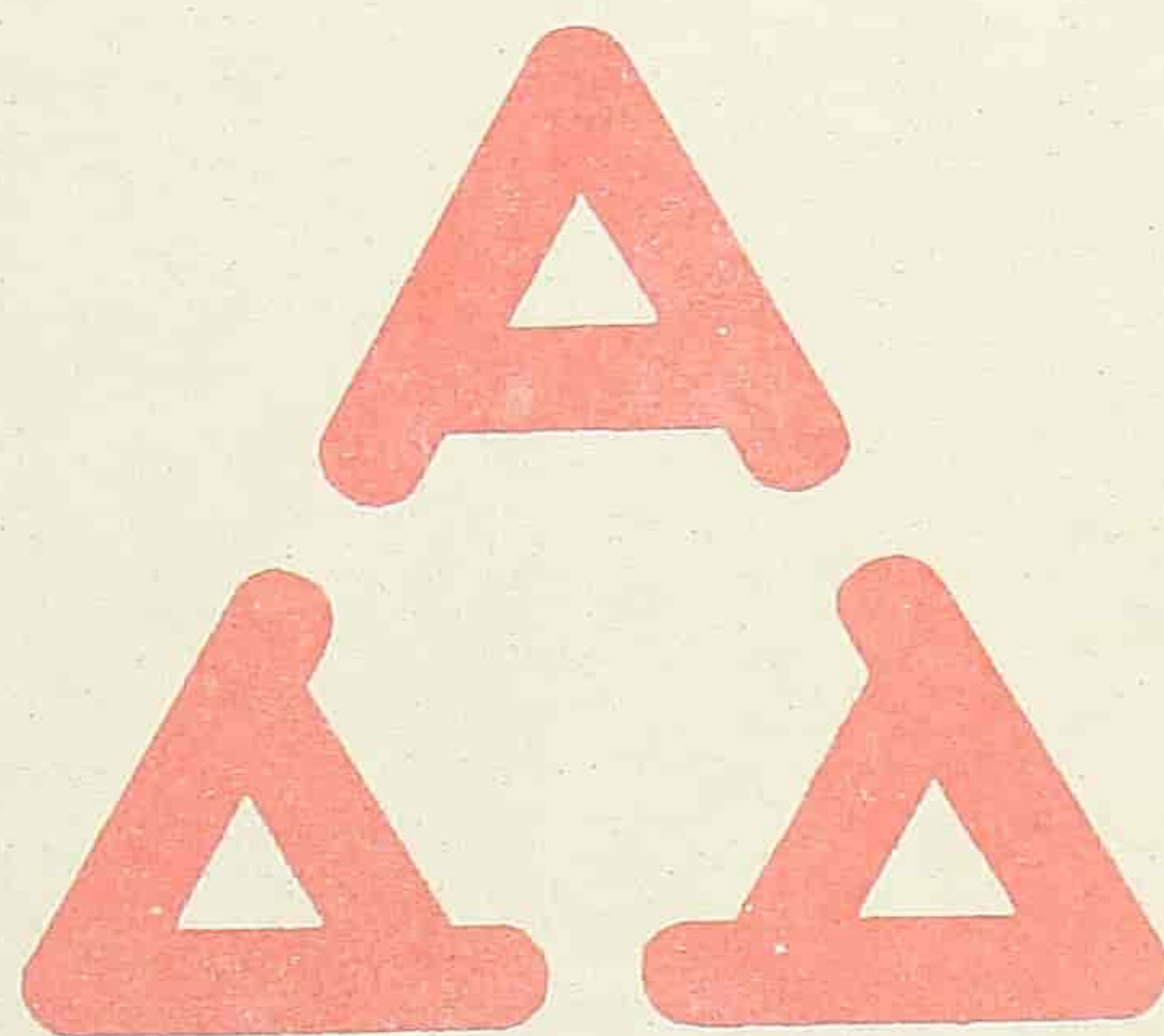
4-6

BROJ 4-6

APRIL / JUN

1990.

BEOGRAD

standardizacija

bilten saveznog zavoda za
standardizaciju – beograd

4-6

april/jun
1990.

IZDAVAČ

Savezni zavod za standardizaciju
Beograd, Slobodana Penezića Krcuna 35, P.F. 933
Telefon: 644-066/276

DIREKTOR

Veroljub Tanasković, dipl. el. inž.

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK

Veroljub Tanasković, dipl. el. inž.

UREDNIK

Natalija Vuković

TEHNIČKI UREDNIK

Ljubinka Mihić

REDAKCIONI ODBOR

D. Banović, Z. Milivojević, Mr F. Čoha, V. Đorđević, M. Isaković, K. Ivanović, Đ. Lisica, D. Milojević, S. Nedović, S. Nikolić, M. Pivić, G. Stojanović

PRODAVNICA SAVEZNOG ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU

Beograd, Slobodana Penezića Krcuna 35, pošt. fah br. 933

Cena po jednom primerku: 82,00 din.

Godišnja pretplata: 328,00 din. – Pretplatu slati neposredno na adresu Prodavnice Saveznog zavoda za standardizaciju na gore navedenu adresu ili na evidentni račun

60805-845-614

Telefoni: 644-066, 682-099

STANDARDOTEKA

Slobodana Penezića Krcuna 35

ŠTAMPA

Savezni zavod za standardizaciju
Slobodana Penezića Krcuna 35, Beograd

Aktom Republičkog sekretarijata za kulturu SRS
br. 413-81/74-02 od 4. II 1974. godine ovo izdanje je oslobođeno poreza na promet proizvoda.

Sadržaj Biltena „Standardizacija“ 4–7/1990. godine

AKTUELNOSTI:

„Specijalizovani informacioni sistemi o standardima i tehničkim propisima“
Mirjana TOPALOVIĆ, dipl. ing. 37
„U okviru saradnje SFRJ–EZ stručnjaci Nemačkog instituta za standardizaciju (DIN) posetili Savezni zavod za standardizaciju i održali predavanja 29. i 30. maja 1990. godine“ 37
„Aktivnosti u okviru međunarodnih organizacija“ 38
„Novi evropski propisi i jugoslovenski standardi – Table za označavanje dugih i teških vozila – manje naletanja, podietanja i bezbednije preticanje na putevima“
Dragan MILOJČIĆ, dipl. ing. 39
„Standardizacija vrednosti napona“
Tatjana MARJANOVIĆ, dipl. ing. 39

AKTUELNOSTI IZ RADA NA SPROVOĐENJU SPORAZUMA O HOMOLOGACIJI U SFRJ

Lista saopštenja o homologaciji za period 1990-03-06 do 1990-06-30 godine 42
Naredbe o obaveznoj homologaciji delova i opreme motornih vozila koje su objavljene u 1990. godini 42

CB ŠEMA MEĐUNARODNOG SISTEMA IECEE – INFORMACIJE

„Učlanjenje SFR Jugoslavije u CB ŠEMU Međunarodnog sistema IECEE za priznavanje rezultata ispitivanja na osnovu standarda za bezbednost električnih aparata za domaćinstvo i sl.“
Zoran BOSTIĆ, dipl. ing. 43
Objavljeni jugoslovenski standardi 46
Ovlašćene organizacije za atestiranje proizvoda – Kumulativna lista 56

MEĐUNARODNA STANDARDIZACIJA

Primljena dokumentacija:
– Dokumentacija IEC 74
– Dokumentacija SEV 79
– Kalendar zasedanja radnih tela Stalne komisije SEV za standardizaciju za 1990. godinu 80

Content of the Bulletin „STANDARDIZACIJA“ 4–7/1990.

„Specialized Information System about Standards and Technical Regulations“
Mirjana TOPALOVIĆ, B. Eng. 37
„In the Frame of Cooperation between SFRY and EEZ, Experts from DIN Visited Federal Institution for Standardization and Held the Courses on 29-th and 30-th May 1990 37
„Activities between International Organizations“ 38
„New European Regulations and Yugoslav Standards – Rear Marking Plates for Heavy and Long Vehicles: Less „Head to Tail“ Accidents; More Safety Passing by „on the Roads etc.““
Dragan MILOJČIĆ, B. Eng. 39
„Standard Voltages, Current Ratings and Frequencies“
Tatjana MARJANOVIĆ, B. Eng. 39

Current Activities of Yugoslavia in Application of Type Approval Agreement:

„List of Issued Reports Concerning the Approval in the Period from 6-th of March to 30-th of March in 1990 42
„By-Laws on Obligatory Type Approval Equipment and Parts of Motor Vehicles Published in 1990 42

CB SCHEME OF INTERNATIONAL SYSTEM IECEE – INFORMATION:

„Participation of SFR Yugoslavia in the CB Scheme of IECEE System for Recognition of Test Results Based on Standards for Safety of Electrical and Electronic Household Appliances etc.“
Zoran BOSTIĆ, B. Eng. 43
Yugoslav Published Standards 46
„Cumulative List of the Organizations of Associated Labour Authorised for Certification 56

International Standardization:

– IEC Documentation 74
– CMEA Documentation 79
– CMEA Meeting Calendar in 1990 80

SPECIJALIZOVANI INFORMACIONI SISTEM O STANDARDIMA I TEHNIČKIM PROPISIMA

Mirjana TOPALOVIĆ, dipl. ing.

U Sistemu naučnih i tehnoloških informacija Jugoslavije (SNTIJ) izgrađuje se Specijalizovani informacioni sistem o standardima i tehničkim propisima. Za nosioca izgradnje ovog sistema – YU KOORDINATORA, imenovan je Savezni zavod za standardizaciju. U okviru Sistema formira se automatizovana baza podataka o standardima i tehničkim propisima, koja će zainteresovanim korisnicima omogućiti brže i efikasnije informacije o ovim dokumentima selektivnom diseminacijom informacija i retrospektivnim pretraživanjem u „on-line“ režimu.

Strukturu baze sačinjava više dokumenata u kojima će se naći podaci o jugoslovenskim standardima i tehničkim propisima, međunarodnim standardima (ISO i IEC), direktivama Evropske ekonomske zajednice, evropskim standardima, itd. U bazi će se naći i podaci o GATT notifikacijama naše i drugih zemalja, potpisnica GATT sporazuma o standardima i propisima koje donose, a odstupaju od postojećih međunarodnih propisa.

U toku je popunjavanje domena baze podacima o jugoslovenskim standardima i propisima koje donosi Savezni zavod za standardizaciju; uneti su kataloški podaci (oznaka standarda, naslov, godina izdanja i broj strana) za sve jugoslovenske standarde, dok je kompletan bibliografski opis sa 40 podataka o svakom dokumentu unet za oko 6 000 standarda. Popunjen je i domen baze podacima o 9 000 međunarodnih standarda (ISO i IEC).

Uneti podaci smešteni su na računaru u Saveznom zavodu za informatiku, kao i na računaru Računalniškog centra Univerze u Mariboru – privremenom host-u SNTIJ-a. Uneti podaci, koji su smešteni na privremenom host-u dostupni su za „on-line“ pretraživanje.

Uporedo sa formiranjem i punjenjem baze podataka formiran je i prvi jugoslovenski tezaurus tehničkih termina, koji služi za indeksiranje dokumenata i njihovo pretraživanje u automatizovanoj bazi podataka. Tezaurus se nalazi na magnetnom medijumu i u štampanom obliku. Prvi od tri dela tezaurusa – abecedni registar sa 12 000 deskriptora uskoro će izaći iz štampe.

Reč je dakle, o izuzetno obimnom i značajnom projektu, čiji su osnovni ciljevi:

- brzo, potpuno i neposredno informisanje domaćih i stranih korisnika (projektanata, proizvođača, izvoznika, uvoznika, potrošača, inspekcije) o jugoslovenskim standardima i tehničkim propisima,
- uključivanje u međunarodne, regionalne i strane baze podataka i sisteme informisanja o standardima, što će kroz preuzimanje i dostavljanje informacija o zahtevima u odnosu na proizvode predstavljati značajnu pomoć izvoznima;
- ispunjavanje zahteva koje sadrži Međunarodni sporazum o tehničkim preprekama trgovini – GATT (na osnovu zaključka SIV-a Savezni zavod za standardizaciju određen je za informacioni centar za sprovođenje ovog sporazuma).

Pored navedenih ciljeva, stvaranje informacionog sistema o standardima i tehničkim propisima je od velikog značaja i za unapređenje efikasnosti izrade tehničke regulative, očuvanje jedinstva jugoslovenskog tržišta, transfer tehnologije i znanja, i za druge ciljeve od interesa za zemlju, čijem ostvarenju ovaj informacioni sistem doprinosi.

U OKVIRU SARADNJE SFRJ–EZ STRUČNJACI NEMAČKOG INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU (DIN) POSETILI SAVEZNI ZAVOD ZA STANDARDIZACIJU I ODRŽALI PREDAVANJA 29. I 30. MAJA 1990. GODINE

Na osnovu Sporazuma o saradnji između Saveznog zavoda za standardizaciju (SZS) i Nemačkog instituta za standardizaciju (DIN), koji je zaključen u okviru saradnje SFRJ–EZ, stručnjaci iz DIN-a, gospodin Tomas-Kristijan Kajzer, rukovodilac Odseka za strane zemlje i gospođa Barbel Cimerman, odgovorni stručnjak za informacioni sistem u okviru EZ, 29. i 30. maja 1990. godine održali su predavanja o organizaciji i radu DIN-a na nacionalnom, evropskom i međunarodnom planu standardizacije.

Prvog dana predavanju je prisustvovala 81 osoba a drugog 86.

Predavanja su, između ostalog, obuhvatila sledeća pitanja: organizaciju poslova vezanih za pripremu i donošenje DIN standarda; formiranje, vođenje i koordinaciju rada tehničkih komiteta DIN-a, finansiranje rada DIN-a; koordinaciju postupaka notifikovanja i javne diskusije o standardima u skladu sa Direktivom EZ 83/189/EEC i Sporazumom o tehničkim preprekama trgovini – GATT–TBT; ulogu zainteresovanih strana pri formiranju jedinstvenog nacionalnog stava prilikom glasanja o standardima u međunarodnim organizacijama za standardizaciju ISO i IEC.

AKTIVNOSTI U OKVIRU MEĐUNARODNIH ORGANIZACIJA

1. **UN/ECE/WP 29** — Radna grupa za konstrukciju motornih vozila. Zasedanje je održano u martu mesecu u Ženevi. Jugoslovenski predstavnik na ovom zasedanju bio je prof. dr **Stojan Petrović** sa Mašinskog fakulteta u Beogradu.
2. **Codex Alimentarius Commission** — Komitet za aditive i kontaminante. Zasedanje je održano u martu mesecu u Hagu. Jugoslovenski predstavnik na zasedanju bio je dr **Ivan Petrović** iz Zavoda za zdravstvenu zaštitu Hrvatske;
3. **Codex Alimentarius Commission** — Komitet za ostatke pesticida. U radu XXII Zasedanja koje je održano u aprilu mesecu u Hagu, u svojstvu jugoslovenskog predstavnika, učestvovao je prof. dr **Slavoljub Vitorović** sa Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu.
4. **IECEE — CTL Komitet za ispitne laboratorije**. Zasedanje je održano u aprilu u Varni. U radu Zasedanja učestvovali su **Aleksandar Sokolov**, dipl. ing., iz Saveznog zavoda za standardizaciju, **Dragoslav Ognjanović**, dipl. ing., iz Instituta za kvalitet i metrologiju, Ljubljana, i **Aleksandar Stamenković**, dipl. ing., iz preduzeća „Kvalitet“ Niš.
5. **IECQ sistem**. Zasedanje Komiteta za upravljanje IECQ sistemom (CMC) i Komiteta za koordinaciju inspektorata (ICC) održano je u maju u Ženevi. U radu Zasedanja učestvovala je **Vera Đorđević**, dipl. ing., iz Saveznog zavoda za standardizaciju.
6. **Poseta punionicama prirodne mineralne vode u pokrajini Kjanti (Italija)**. Grupa jugoslovenskih stručnjaka boravila je u poseti punionicama prirodne mineralne vode u pokrajini Kjanti (Italija) radi upoznavanja sa mogućnošću pakovanja mineralne vode u tetrabrik ambalažu.
Kao predstavnik Saveznog zavoda za standardizaciju učestvovala je **Duška Novičević**, dipl. ing..
Posetu je organizovao „Generaleksport“ u saradnji sa Poslovnom zajednicom mineralnih voda Jugoslavije.
7. **UN/ECE — WP 29/GRE**. Zasedanje eksperata za svetlosne i svetlosno-signalne uređaje u okviru RG za konstrukciju motornih vozila. Zasedanje je održano u aprilu u Ženevi, a kao jugoslovenski predstavnik učestvovao je **Edvin Hočevar**, dipl. ing., rukovodilac laboratorije „Saturnus“, TOZD „Avtooprema“, Ljubljana.
8. **TC 8/IEC — Standardni naponi, struje i frekvencije**. Zasedanje je održano u maju mesecu u Rimu. U svojstvu jugoslovenskih predstavnika učestvovali su **Maksim Lukovac**, dipl. ing., iz Elektroprivrednog sistema, Beograd, i mr **Zdenko Tonković**, dipl. ing., iz Instituta za elektroprivredu, Zagreb.
9. **ISO/CASCO — Komitet za ocenjivanje saobraznosti**. Zasedanje je održano u maju mesecu u Ženevi. Na Zasedanju je učestvovao **Ljubiša Stašić**, dipl. ing., iz Saveznog zavoda za standardizaciju.
10. **ISO/TC 46/SC 9 — Informisanje i dokumentacija**. Zasedanje je održano u maju mesecu u Parizu, a učestvovala je mr **Marta Seljak**, dipl. ing., iz Računskog centra Univerziteta u Mariboru.
11. **ISO/TC 35 — boje i lakovi**. Zasedanje Tehničkog komiteta i potkomiteta održano je u maju u Roterdamu, a učestvovao je **Milan Antonijević**, dipl. ing., iz Industrije boja i lakova „Duga“, Beograd.
12. **ISO/TC 185/SC 3 — Kombinovani uređaji sa sigurnosnim ventilima i membranama**. Zasedanje je održano u Tampi (SAD) u maju mesecu. U radu Zasedanja učestvovali su mr **Mihael Gruden**, dipl. ing., sa Mašinskog fakulteta u Ljubljani, i dr **Tone Pratkanar**, dipl. ing., iz Železare Ravne, **Nikola Miković**, dipl. ing., iz Jugoinspekta — Ljubljana, i **Lojze Karničnik**, dipl. ing., iz Armature Muta.
13. **Poseta MIKES-u (Centar za atestiranje) u Štraskirhenu (SRN)**. Posetu su obavili **Petro Pop-Stefanija**, dipl. ing., iz Saveznog zavoda za standardizaciju i stručnjaci iz ZIK-a, Zagreb.
14. **ISO/TC 107 — Metalne i druge neorganske prevlake**. Zasedanje Tehničkog komiteta i potkomiteta održano je u maju u Helsinkiju. U radu Zasedanja učestvovao je dr. **Ljubomir Đukić**, dipl. ing., iz Građevinskog instituta u Zagrebu.
15. **Komitet organizacija za atestiranje IECEE—CB i Upravni odbor IECEE sistema—MC zasedali su u junu mesecu u Kantonu (Kina)**.
U radu Zasedanja učestvovali su **Ljubiša Stašić**, dipl. ing., iz Saveznog zavoda za standardizaciju i **Dragoslav Ognjanović**, dipl. ing., iz Instituta za kvalitet i metrologiju, Ljubljana.
16. **Saradnja SFRJ—EŽ**. U okviru bilateralne saradnje između Saveznog zavoda za standardizaciju i Nemačkog instituta za standardizaciju (DIN) u junu su u stručnoj poseti DIN-u boravili mr **Selver Karavdić**, dipl. arh., **Ljiljana Pavković—Bugarski**, dipl. ing., i **Lidija Kanački**, dipl. ing.
17. **Stručna poseta fabrici „TUNGSTRAM“ u Budimpešti**. Posetu je organizovalo Društvo za osvetljenje SR Srbije a od strane Saveznog zavoda za standardizaciju učestvovala je **Tatjana Marjanović**, dipl. ing.

NOVI EVROPSKI PROPISI I JUGOSLOVENSKI STANDARDI ZA TABLE ZA OZNAČAVANJE DUGIH I TEŠKIH VOZILA – MANJE NALETANJA, PODLETANJA I BEZBEDNIJE PRETICANJE NA PUTEVIMA

Dragan MILOJČIĆ, dipl. ing.

Članak objavljen u glasilu Poslovne zajednice drumskog saobraćaja SR Srbije „SRBIJATRANSPORT“, br. 186/1990. godina, mart/april 1990. godine.

Poznato je da je loša vidljivost jedan od glavnih uzročnika saobraćajnih nezgoda. Postoji, međutim, jedna posebna opasnost koja nije dovoljno poznata širem krugu učesnika u saobraćaju – naletanje ili podletanje pod zadnju stranu teških teretnih vozila. Oko 70 odsto ovakvih nezgoda događa se noću.

Svake godine u Jugoslaviji pogine blizu 200 ljudi, a povredi se oko 2 800 ljudi u saobraćajnim nezgodama izazvanim naletanjem na parkirano vozilo (statistika UN/ECE). Smatra se da najveći deo ovih nezgoda sa tragičnim i teškim posledicama otpada na naletanje na teretna vozila. Prema istraživanjima poznate Britanske laboratorije (TRRL), jedan od glavnih uzroka ove vrste nezgoda je vrlo slaba vidljivost zadnje strane teretnih vozila.

U ovakvim slučajevima ni sigurnosni pojas ne pruža punu zaštitu, jer većina teških teretnih vozila ima znatnu visinu i širinu, a oblik površine zadnje stranice sa izbočinama, predstavlja veliku opasnost za osetljive tačke putničkog automobila, kao što su vetrobransko staklo i krov.

U Evropi je ova opasnost uočena još pre 20 godina, ali je pokušaj pojedinih zemalja ili samih prevoznika sa oznakama „LONG VEHICLE“ i simbolima teških i drugih vozila, zahtevao unifikaciju uslova za primenu, izgleda i načina postavljanja na vozilo. Ova pitanja su konačno regulisana na evropskom nivou ECE Pravilnikom br. 70: „Jednoolobrazni uslovi za odobravanje zadnjih identifikacionih tablica za teška i duga vozila“, koji je stupio na snagu 15. maja 1987. godine.

Nacionaini propisi većine evropskih zemalja, pa i naših suseda Italije i Austrije, su takođe sankcionisali obavezu opremanja dugih i teških vozila propisanim tablama na svojoj teritoriji, u šta su se naši vozači, prilikom prelaska granice, ubrzo uverili.

U našoj zemlji je blagovremeno reagovao Savezni zavod za standardizaciju pripremom odgovarajućeg jugoslovenskog standarda i Naredbe o atestiranju (homologaciji) za pomenute table, kao opremu vozila.

Oba akta biće objavljena u prvoj polovini 1990. godine. Standard JUS Z.S2.857 – „Table za označavanje teretnih i priključnih vozila u saobraćaju na putevima (teška i druga vozila). Oblik i mere“ predviđa izgled i način označavanja vozila od 5 i više tona nosivosti, odnosno vozila dužine preko 12 metara, odgovarajućim tipovima tabli u skladu sa ECE Pravilnikom.

Vidne površine tabli sadrže kombinaciju dnevne i noćne oznake (fluorescentnog materijala i retroreflektujuće folije visokog intenziteta) crvene i žute boje čije su karakteristike strogo propisane u cilju ostvarenja ideje „idealna vidljivost radi bolje bezbednosti!“.

Proizvođači saobraćajne signalizacije već proizvode ovakve table i njima se opremaju teretna i priključna vozila (skupovi, sastavi) koja prevoze robu u inostranstvo. U unutrašnjem saobraćaju na putevima u Jugoslaviji, ova obaveza još ne važi. Savezni propis o dimenzijama, ukupnim masama i osovinskom opterećenju vozila i o osnovnim uslovima koje moraju da ispunjavaju uređaji i oprema na vozilima u saobraćaju na putevima („Sl. list SFRJ“ 50/82) je upravo u fazi revizije i može se očekivati da će uskoro biti unesene odredbe o obaveznom označavanju, kako dugih i teških, tako i sporih vozila na našim putevima.

Imajući u vidu veliki broj saobraćajnih nezgoda na našim putevima, kao i razloge postavljanja ovakvih tabli, smatramo da je njihovo postavljanje na duga i teška vozila, ne čekajući formalnu zakonsku obavezu, najbolji doprinos transportera Srbije jugoslovenskoj akciji za smanjenje broja saobraćajnih nezgoda „Minus 10 procenata“.

STANDARDIZACIJA VREDNOSTI NAPONA

Tatjana MARJANOVIĆ, dipl. ing.

Počevši od dokumenta Međunarodne elektrotehničke komisije IEC, 8 (Sec) 1132 iz aprila 1975. godine, zaključaka

sa Zasedanja u Moskvi 1977. Sidneju 1979. i Dubrovniku 1980. godine u periodu od 1979. do 1988. godine vodila se diskusija o reviziji jugoslovenskog standarda JUS N.A2.001 iz 1957. godine – Standardni naponi električnih mreža. Posle diskusije, 1989. godine objavljen je standard JUS N.A2.001 – Standardni naponi. Ovaj standard je izrađen na bazi standarda Međunarodne elektrotehničke komisije IEC 38 iz 1983. godine i delimično je u skladu sa njim. Pri donošenju ovog standarda, posle nedovoljnog odziva zainteresovanih a radi uključivanja šire javnosti u diskusiju, objavljen je članak sa tekstom nacrtu revizije standarda u Biltenu „Standardizacija“ 9–10, septembar 1986. godine.

Značajno je i to da se Savezni zavod za standardizaciju, tokom diskusije, a na zahtev Komisije za standardne napone, struje i frekvencije (KSN 8), obavestio o stanju u vezi sa prihvatanjem IEC standarda 38 iz 1983. godine kao nacionalnog u 14 elektroprivreda zemalja Evrope.

U IEC standardu 38 IEC „Standard Voltages“ (Standardni naponi), čije je šesto izdanje objavljeno između dva zasedanja Međunarodne elektrotehničke komisije, koja su održana 1980. godine u Dubrovniku i 1990. godine u Rimu, u tabeli I predviđena je samo jedna vrednost nazivnog napona u mreži na mestu napajanja: 230/400 V. U napomeni te tačke dat je način kako se prilagoditi toj vrednosti u mrežama sa nazivnim naponima 220/380 V odnosno 240/415 V.

Prema toj preporuci trebalo bi prvo, a najkasnije kroz dvadesetgodišnji period (1983–2003), svesti postojeći nazivni napon 220/380 V naših mreža unutar opsega 240/400 V + 6 % – 10 %, da bi se krajem prelaznog perioda postigao 230/400 ± 10 %. Posle toga bi se pristupilo sužavanju opsega tolerancija radi postizanja kvaliteta napona.

Tabela I iz IEC standarda prihvaćena je u standardu JUS N.A2.001/1989. („Standardni naponi“).

2. Standardizacija vrednosti napona u Evropi

U vezi sa iznetim u t. 1 a radi što bržeg i šireg informisanja zainteresovanih proizvođača električnih uređaja i opreme, da se iz Memoranduma* 14 CENELEC sledeće obaveštenje o zbivanjima u drugim zemljama Evrope.

Na bazi standarda Međunarodne elektrotehničke komisije IEC 38 iz 1983. godine, izrađen je nacrt evropskog standarda HD 472.S1.

Harmonizacioni dokument HD 472 S 1 odnosi se na nazivne napone javnih niskonaponskih mreža i njime se uvode sledeće standardne vrednosti:

- 230 V za fazni napon u mreži sa četiri provodnika,
- 230 V između faznog i neutralnog provodnika,
- 400 V linijski napon između faznih provodnika trofazna mreža sa tri ili četiri provodnika.

Postojeće vrednosti se zamenjuju novim tokom prelaznog perioda koji mora da se završi 2003. godine.

Da bi se u EEZ i zemljama EFTA dobila jedinstvena situacija CENELEC preporučuje da proizvođači opreme, najkasnije do 1. januara 1993. godine, na uređajima označe vrednosti merenog napona na 230 V odnosno 400 V, ili područja merenog napona.

Ova oznaka sme da se koristi i pre navedenog termina.

3. Tendencije standardizacije vrednosti napona u svetu

Posle zasedanja Tehničkog komiteta TC 8 IEC za standardne napone, struja i frekvencije, održanog u Rimu (Italija), 3. i 4. maja 1990. godine, doneti su izvesni zaključci i mišljenja u vezi sa kvalitetom napona, i prispelih dokumenata između dva zasedanja (1989–1990).

Tendencije standardizacije vrednosti napona dao je u svom izveštaju sa zasedanja predsednik Komisije Saveznog zavoda za standardizaciju KSN 8, odnosno sekretar TO 8/JEK-a, za pitanja standardnih napona struje i frekvencija, mr Z. Tonković, dipl. ing. (Videti JEK Bilten br. 5. iz 1990. godine).

U delu izveštaja koji se odnosi na diskusiju o opsezima napona, tolerancijama, terminološkim pitanjima i koordinaciju sa drugim tehničkim komitetima, u tekstu tabele I, dodaje se još jedna napomena: „U Kanadi i USA upotrebljavaju se u trofaznim trožičnim mrežama sa 60 Hz naponi: 240 V, 480 V i 600 V.“ U izveštaju se navodi da se time dopunjava postojeće stanje u tabeli I uz prigovor da su USA prethodno glasale „za“ tabelu I u IEC Publikaciji 38/1983. Napomenuto je da ne treba tu inicijativu gledati kao uvođenje na „mala vrata“ 240 V kao novog jedinstvenog standardnog napona (dok 230 V još nije ni usvojeno).

Da bi zainteresovana stručna javnost ispravno i na vreme mogla da utiče na izradu i usvajanje međunarodnih standarda, kao nacionalnih, potrebno je da već sada razmišlja o predlozima da se tabela I IEC Publikacije 38/1983. revidira

*Memorandumi su trajni dokumenti CENELEC-a, kojima se objašnjavaju osnovni principi i politika.

te da se vrednosti 525 kV zamene sa 550 kV i 765 kV sa 800 kV, kako bi se vrednosti uskladile sa potrebama visokonaponske opreme i da bi se tabela II istog standarda prilagodila potrebama vuče.

Takođe je na nivou Radne grupe identifikovan napon u tački korišćenja (utičnica ili utikač), koji se dobija superponiranjem napona na mestu napajanja i pada napona u električnoj instalaciji od 4 %. Tako se predlog Radne grupe sveo na očekivanje modifikacije standardnog napona u tabeli I, u sledećem izdanju IEC Publikacije 38, na 230/400 V + 10 % – 14 % posle 2003. godine. Time se opseg dozvoljenog odstupanja širi. Oprema koja bi se koristila za nazivni napon 230/400 V mora da bude proizvedena tako da radi zadovoljavajuće kroz celo područje od 207/359 V do 253/438 V, s tim da mora da radi bezbedno iako sa smanjenim performansama od 198/343 V do 253/438 V. Međutim, uočila se potreba za održavanjem kvaliteta napona zbog čega se namerava da se opseg tolerancija suzi od $\pm 10\%$ na $\pm 6\%$. U vezi s tim biće, na nivou Radne grupe pripremljen jedan veoma složen izveštaj o svim aspektima te problematike.

4. Zaključak

Vodeći računa o svemu napred rečenom i potrebi da se aktivno učestvuje na davanju primedbi i glasanju o dokumentima TC 8 IEC, to je neophodno potrebno prodiskutovati o svim aspektima kako bi se eventualno pri reviziji tabela I, II i V Publikacije 38/1983, kao i pri donošenju dokumenta IEC 8 (Secretarijat) 1142: Standard voltages at the utilization points. (Standardni napon u tački korišćenja) moglo predvideti sve šta je sporno..

Propisane granice tolerancije za ispitivanje opreme različite su od standarda do standarda u odnosu na vrstu opreme, od onih predviđenih u IEC 38. Oprema koja odgovara standardu IEC 38, odnosno JUS N.A2.001, radi bez problema u tački napajanja.

Treba voditi računa o stvarnom naponu koji će postojati na mestu korišćenja jer će se proširiti granica dozvoljenog odstupanja za 4 %. To preporučuje Tehnički komitet IEC 64.

Proizvodnja opreme mora da bude u skladu sa odgovarajućim dozvoljenim promenama napona na izlaznim utičnicama (napon u tački korišćenja).

Zbog uslova koji mogu da nastanu van kontrole isporučioaca ili potrošača energije, ali ne često i ne dugo, periodi u kojima je napon, bez prekida, izvan poslednje navedene granice, rad opreme neće moći da bude zadovoljavajući. Tada zaštita treba da deluje da bi zaštitila opremu.

Dozvoljena odstupanja od nazvinog napona na mestu isporuke električne energije određena su u SFRJ republičkim i pokrajinskim opštim uslovima o isporuci električne energije. Njih su donele skupštine samoupravnih interesnih zajednica na osnovu republičkih i pokrajinskih zakona o elektroprivredi. Savezni zavod za standardizaciju je dopisima iz 1986. godine tražio saradnju sa komitetima za energetiku, ali nije bilo odziva.

Od 1977. godine odnosno 1985. godine, nije bilo usklađivanja opštih uslova o isporuci električne energije niti međusobno po republikama niti sa zahtevima iz perioda prilagođavanja pri prelasku na vrednosti iz standarda JUS N.A2.001. Iz razloga napred navedenih u t. 1, 2 i 3 bilo bi neophodno revidirati vrednosti dozvoljenog napona, da bi se imale unificirane vrednosti.

Za jugoslovenske proizvođače koji žele svoju opremu da plasiraju na tržište Evropske zajednice jako je važno da dobro prouče ovaj problem i prilagode svoju opremu tim zahtevima.

kvalitet i atestiranje

AKTUELNOSTI IZ RADA NA SPROVOĐENJU SPORAZUMA O HOMOLOGACIJI U SFRJ

Na osnovu međunarodnog Sporazuma o usvajanju jednoobraznih uslova za homologaciju i uzajamno priznavanje homologacije opreme i delova motornih vozila, koji je donet u okviru ECE-OUN, Savezni zavod za standardizaciju je izdao saopštenja o homologaciji za period od 1990-03-06 do 1990-06-30. godine, datih u prilogu.

PRAV. BROJ	SKRAĆENI NAZIV ECE PRAVILNIKA	BROJ SAOPŠTENJA	TIP PROIZVODA		PROIZVOĐAČ
13	KOŠENJE	13R-050008Ext.4	145AB(2)/145AC(2)/	145AE(2)/145AF(2)	ZCZ
24	DIZEL MOTORI-DIMNOST	24R-03008	S-44V		IMR
30	PNEUMATICI ZA PUTNI- ČKA VOZILA	02023Ext.1	185/70 R 14	TG.615/TT,TL	TIGAR
30	PNEUMATICI ZA PUTNI- ČKA VOZILA	02032Ext.1	165 R 13	TG.615/TT,TL	TIGAR
30	PNEUMATICI ZA PUTNI- ČKA VOZILA	02033Ext.1	185/70 R 13	TG.615/TT,TL	TIGAR
30	PNEUMATICI ZA PUTNI- ČKA VOZILA	02035Ext.1	195/70 R 14	TG.615/TT,TL	TIGAR
30	PNEUMATICI ZA PUTNI- ČKA VOZILA	02050Ext.1	185 R 13	TG.615/TT,TL	TIGAR
30	PNEUMATICI ZA PUTNI- ČKA VOZILA	02051Ext.1	175 R 14	TG.615/TT,TL	TIGAR
30	PNEUMATICI ZA PUTNI- ČKA VOZILA	02053Ext.1	185 R 14	TG.615/TT,TL	TIGAR
30	PNEUMATICI ZA PUTNI- ČKA VOZILA	02054Ext.1	205/70 R 14	TG.615/TT,TL	TIGAR
37	SIJALICE SA UŽERENIM VLAKNOM	208	SELENA 24V P21W		SELENA
39	UREĐAJ ZA MERENJE BRZINE	39R-00010Ext.2	145AB(2)/145AC(2)/ 145AH(2)	145AF(2)/145AG(2)/	ZCZ
41	MOTOCIKLI BUKA	41R-00003Ext.1	LML 150-NV/T5		LML-INDIA
49	DIZEL MOTORI-AEROZA- GAĐENJE	49R-00004	S-44V		IMR
54	PNEUMATICI ZA PRI- VREDNA VOZILA	00077Ext.1	11.00 R 20	CG -MET/TL	SAVA
54	PNEUMATICI ZA PRI- VREDNA VOZILA	00095	9.00 R 20	TG.905	TIGAR
54	PNEUMATICI ZA PRI- VREDNA VOZILA	00154	12.00 R 20	SEMPERIT EURO-WAY	SAVA

NAREDBE O OBAVEZNOJ HOMOLOGACIJI DELOVA I OPREME MOTORNIH VOZILA KOJE SU OBJAVLJENE U 1990. GODINI

U 1990. godini objavljene su sledeće Naredbe o obaveznoj homologaciji delova i opreme motornih vozila:

- Naredba o obaveznoj homologaciji tabli za označavanje sporih vozila (po konstrukciji) i njihovih prikolica koje se postavljaju na zadnju stranu vozila i njihovih prikolica prema ECE R.69 („Sl. list SFRJ”, br. 24/90).
- Naredba o obaveznoj homologaciji tabli za označavanje teških i dugih vozila koje se postavljaju na zadnju stranu vozila, prema ECE R.70 („Sl. list SFRJ”, br. 24/90).

UKLJUČENJE SFR JUGOSLAVIJE U CB ŠEMU MEĐUNARODNOG SISTEMA IECEE ZA PRIZNAVANJE REZULTATA ISPITIVANJA NA OSNOVU STANDARDA ZA BEZBEDNOST ELEKTRIČNIH I ELEKTRONSKIH APARATA U DOMAĆINSTVU I SL.

Zoran BOSTIĆ, dipl. ing.

UVOD

Savezni zavod za standardizaciju je krajem aprila 1990. godine kao nadležna nacionalna organizacija za standardizaciju i atestiranje (NCB), podneo prijavu za uključivanje SFR Jugoslavije u CB šemu za priznavanje rezultata ispitivanja među zemljama članicama ove šeme, koja funkcioniše unutar Međunarodnog IECEE sistema za ispitivanje saobraznosti sa standardima za bezbednost električnih i elektronskih aparata u domaćinstvu i sl.

Predmet prijave za uključivanje u CB šemu, između ostalog su bile:

a) sledeće grupe proizvoda sa odgovarajućim oznakama grupa po IEC-klasifikaciji, i to:

- 1 – kablovi i provodnici (IEC 227 i 245),
- 2 – sklopke za naprave (IEC 328),
- 3 – električni aparati za domaćinstvo i ugostiteljstvo (IEC 335)
- 4 – grla za sijalice sa navojem (IEC 238),
- 5 – transformatori za razdvajanje i sigurnosni transformatori za razdvajanje (IEC 742),
- 6 – prenosni alati sa elektromotorima (IEC 745).
- 7 – elektronski aparati za domaćinstvo (IEC 65) i

b) sledeće jugoslovenske organizacije za ispitivanje, koje su predložene da budu priznate od strane CB šeme (CB-laboratorije), i to:

- 1 – Institut „Boris Kidrič“, Institut „Gama“ za fiziku čvrstog stanja i radijacionu hemiju, Vinča – Beograd, za ispitivanje po IEC grupama 227 i 245,
- 2 – Institut za kakovost in metrologiju, Ljubljana, Tržaška cesta 2, za ispitivanje po IEC grupama 65, 238, 328, 335, 742 i 745 (koji se dodatno i samoinicijativno kandidovao za grupu IEC 83 – Priključni pribor i za grupu IEC 950 – Kancelarijske mašine i informacijska tehnika).
- 3 – Preduzeće za ispitivanje kvaliteta „Kvalitet“, Niš, Bulevar Veljka Vlahovića 80–84, za ispitivanje po IEC grupama 65, 328, 335, 742 i 745 (koji se dodatno i samoinicijativno kandidovao i za grupu IEC 83 – priključni pribor).

Ovoj prijavi Saveznog zavoda za standardizaciju prethodile su, između ostalog: odluka Saveznog izvršnog veća kojom se ovaj Zavod ovlašćuje za uključivanje i sprovođenje CB šeme u SFR Jugoslaviji; mišljenje poslovnih zajednica proizvođača (JUKI jugoslovenska kablovska industri-

ja i YUDOM – jugoslovenski proizvođači aparata za domaćinstvo) i privrednih komora; stečeno iskustvo u vezi sa sprovođenjem obaveznog atestiranja ovih proizvoda u našoj zemlji i u vezi sa radom ovih organizacija koje je Savezni zavod za standardizaciju ovlastio za vršenje poslova obaveznog atestiranja a za koje smatra da ispunjavaju i uslove CB šeme za dobijanje statusa CB-laboratorije i dr.

Prijava je bila razmatrana na sastanku Upravnog odbora (MC) IECEE sistema i CB šeme – koji je održan 7. i 8. juna 1990. godine u Guangzhou (Kina) a poseta tima eksperata Saveznom zavodu za standardizaciju i kandidatima za CB-laboratorije, radi provere podataka navedenih u prijavi i davanja ocene u vezi sa predmetom prijave – očekuje se posle ovog sastanka.

Osnovni podaci o CB šemi Međunarodnog sistema IECEE za priznavanje rezultata ispitivanja na osnovu standarda za bezbednost električne opreme

U okviru Međunarodne organizacije za standardizaciju u oblasti elektrotehnike IEC, u skladu sa Statutom IEC, postoji IECEE sistem za ispitivanje električne opreme (aparata za domaćinstvo i sličnu upotrebu, njihovih sastavnih delova, elemenata električnih instalacija i materijala za iste), prvenstveno u pogledu bezbednosti.

U cilju olakšavanja međunarodne trgovine električnom opremom za široku potrošnju i rada u različitim laboratorijama za ispitivanje ovih proizvoda, ustanovljena je u okviru IECEE sistema posebna šema atestiranja (CB-šema) koja se bazira na principu međusobnog priznavanja rezultata ispitivanja. Ova šema, prvobitno utvrđena od strane Međunarodne komisije za atestiranje električne opreme CEE, posle integracije CEE sa IEC, ugrađena je u IEC kao „šema IECEE za priznavanje rezultata ispitivanja na osnovu standarda za bezbednost električne opreme (CB-šema)“ u sklopu „IEC sistema za ispitivanje saobraznosti sa standardima za bezbednost električne opreme (IECEE)“.

Atestiranje u okviru CB-šeme je neobavezno u pogledu izbora proizvoda ili u pogledu izbora organizacije za ispitivanje sa kojima neka zemlja želi da se u nju uključi ali je pridržavanje pravila i postupaka koji su na snazi u sistemu IECEE i CB-šemi obaveza svake zemlje članice.

CB-šema je naročito pogodna za neutralne i nesvrstane zemlje kao jedan od načina za uklanjanje tehničkih prepreka u prometu sa regionalnim ekonomsko-političkim grupacijama. Na primer, pri ugovaranju u okviru EEZ, zemljama koje ne mogu da se uključe u njihove šeme (CENELEC, CEN . . .) jer nisu članice EEZ, kao uslov saradnje sve više je prisutna CB šema, odnosno potreba za CB-atestima za električnu opremu koja je predmet međusobne razmene.

Standardi koji se koriste u CB-šemi su IEC-standardi i CEE-publikacije a odnose se pre svega na bezbednost električne opreme. O prihvatanju određenih standarda za CB-šemu, odlučuje Upravni odbor sistema IECEE (MC).

Dokumenti koji pokazuju da su jedan ili više uzoraka električne opreme ispitani i da je utvrđena saobraznost sa odgovarajućim standardima uključenim u CB-šemu, nazivaju se CB-atesti.

Na osnovu CB-atesta mogu se dobiti nacionalni atesti ili nacionalni znaci saobraznosti u svim zemljama članicama CB-šeme bez dodatnih ili uz dodatna ispitivanja – kada postoje odstupanja između standarda prihvaćenih u sistemu IECEE u odnosu na nacionalne standarde određene zemlje.

Bilokoja zemlja članica sistema IECEE može se uključiti u CB-šemu.

Učlanjivanje u IECEE, otvoreno je za svaku zemlju u kojoj postoji nacionalna organizacija za standardizaciju koja je uključena u IEC.

Naša zemlja je uključena u IECEE sistem ali ne i u CB-šemu.

CB-šema omogućava pristup proizvođačima i u zemljama gde ne postoji nacionalna organizacija koja je uključena u CB-šemu (NCB), pod određenim uslovima.

U nekoj zemlji može da postoji samo jedna organizacija članica IECEE (NCB), odnosno CB-šeme.

Prijava neke zemlje za učlanjivanje u CB-šemu, pored potrebnih informacija i izjava o preuzimanju obaveze oko pridržavanja Pravila i postupaka CB-šeme, mora da sadrži i spisak standarda prihvaćenih u sistemu IECEE kojih će se pridržavati (sa podacima o odstupanjima u nacionalnim standardima za iste proizvode), podatke u vezi sa priznavanjem CB-atesta, podatke o organizacijama za ispitivanje koje kandiduje za CB-laboratorije i dr.

Za uključjenje u CB-šemu, pored navedenih uslova, u zemlji koja se kandiduje mora da postoji i odgovarajući nacionalni sistem atestiranja, dovoljno pouzdan i prihvatljiv za CB-šemu.

Sistem IECEE i CB-šema rade na principu samofinansiranja, s tim što se svakoj zemlji članici utvrđuje poseban iznos članarine, svake godine. Za naše učešće u IECEE, iznos članarine za 1990. godinu biće cca 1.800 Šfr a iznos članarine za učešće u CB-šemi procenjuje se do 1.500 Šfr.

Informativno glasilo IECEE i CB-šeme je CB Bilten.

Osnovna dokumenta sistema IECEE i CB-šeme su:

- Osnovna pravila i poslovnik o radu sistema (Publikacija IECEE 01, 1986. I izdanje),
- Pravila i postupci u šemi IECEE za priznavanje rezultata ispitivanja na osnovu standarda za bezbednost električne opreme – CB šema (Publikacija IECEE 02, 1986. I izdanje) i
- dokumenta na koje se „poziva“ u navedene dve publikacije.

Zemlje uključene u CB-šemu preko svojih NCB (nacionalnih organizacija za atestiranje prihvaćenih od CB-šeme), do sada su: Austrija (AT), Australija (AU), Belgija (BE), Švajcarska (CH), Kina (CN), Čehoslovačka (CS), SR Nemačka (DE), Danska (DK), Grčka (GR), Mađarska (HU), Irska (IE), Izrael (IL), Italija (IT), Japan (JP), Republika Koreja (KR), Španija (ES), Finska (FI), Francuska (FR), Engleska (GB), Holandija (NL), Norveška (NO), Poljska (PL), Švedska (SE) i SSSR (SU) – ukupno 24 zemlje.

Zemlje uključene u IECEE sistem, pored onih koje su uključene u CB-šemu, su: Bugarska, Kanada, Island, Novi Zeland, Portugalija, SFRJ i SAD – ukupno 31 zemlja. Električna oprema koja je predmet IECEE sistema i CB-šeme, navedena je u sledećoj tabeli.

Nazivi proizvoda uključenih u IECEE sistem, odnosno CB-šemu	Grupa po IEC klasifikaciji
Električne ograde	5
Instalacijski automatski prekidači	19
Strujni prekidači	27
Elektronski aparati (Radio i TV) u domaćinstvu	65
Prigušnice za fluo-svetiljke (bez tranzis.)	82
Priključni pribor u domaćinstvu	83
Minijaturni osigurači	127
Starteri za fluo-svetiljke	155
Rasklopni aparati	158
Provodnici i gajtani izolovani PVC-om	227
Edison-grla za sijalice	238
Provodnici i gajtani izolovani gumom	245
Osigurači	269
Priključni pribor u industriji	309
Spojnice za naprave	320
Sklopke za naprave	328
Električni aparati u domaćinstvu	335
Grla za fluo-cevi	400

Prigušnice (balasti) sa tranzistorima	458
Foto-blicevi (elektronski)	491
Svetiljke sa sijalicama i fluo-svetiljke	598
Elektromedicinski aparati	601
Instalacijske sklopke	669
Termička kontrola (termostati, termički osigurači)	730
Transformatori za razdvajanje i sigurnosni	742
Prenosni alati sa elektromotorima	745
Priključni gajtani (sa spojnicom)	799
Kancelarijske mašine za informacionu tehniku	950

CB atest se može pribaviti, preko odgovarajuće nacionalne organizacije koja je uključena u CB-šemu (NCB), po Postupku I (CB – I) i po Postupku II (CB – II).

Izveštaj o ispitivanju koji nije pridružen CB-atestu, i obrnuto nema snagu dokumenta u CB-šemi.

Za pribavljanje atesta po postupku I, potrebna su ispitivanja u dve NCB koje saraduju sa različitim CB-laboratorijama, a pribavljanje atesta CB–II, ostvaruje se preko jedne NCB na osnovu ispitivanja u CB-laboratoriji sa kojom saraduje taj NCB.

Zvanični predstavnik proizvođača u zemljama gde postoji NCB koja je uključena u CB-šemu za odgovarajući stan-

dard, odnosno proizvod, ima pravo da izabere Postupak I ili Postupak II. Za predstavnike proizvođača sa sedištem u drugim zemljama, pristup CB-šemi je moguć samo po Postupku I.

U periodu od 1963. do 1968. godine, izdato je ukupno 7.838 CB-atesta (I + II), od čega 942 CB atesta po postupku I (CB–I).

Uslov za izdavanje CB-atesta za složene proizvode (na primer: aparati za domaćinstvo) su CB-atesti ili ispitivanje po odgovarajućem standardu za veličinu komponenti (sastavnih delova i materijala) tog složenog proizvoda. Koristi od uključenja SFRJ u CB-šemu sa određenim kategorijama proizvoda mogu biti:

- manji obim i kraće vreme za ispitivanje i za pribavljanje nacionalnih atesta i nacionalnih znakova saobraznosti, a samim tim niži devizni troškovi i olakšan plasman naših proizvoda, i to ne samo u zemljama članicama CB-šeme,
- jugoslovenske organizacije za ispitivanje, prihvaćene kao CB-laboratorije, lakše bi se uključivale u međunarodnu podelu rada,
- sa tim proizvodima imali bismo određene prednosti i u regionalnim sistemima atestiranja, kao što su CENELEC ili SEPROSEV, a takođe i u zemljama EFTA itd.

S obzirom na princip reciprociteta prilikom priznavanja rezultata ispitivanja, svaka zemlja sa puno pažnje utvrđuje proizvode sa kojima namerava da se uključi u CB-šemu i uključuje se u nju shodno interesu, potrebama i mogućnostima svoje privrede na stranom i domaćem tržištu.

Oznaka JUS	God.	Sl.list. SFRJ	Br. str.	N A S L O V
GRANA A :				
OSNOVNI I OPŠTI STANDARDI				
Glavna grupa A.K:				Kvalitet i atestiranje proizvoda
A.K1.015	1990	19/90	3	Sistemi kvaliteta. Poslovnik o kvalitetu
GRANA B:				
RUDARSTVO I PRERADA MINERALA, UGLJA I NAFTE				
Glavna grupa B.D:				Keramika i vatrostalni proizvodi za industrijske svrhe
B.D6.001*	1990	9/90	33	Vatrostalni materijal. Termini i definicije. Lista I. Opšti izrazi
Glavna grupa B.G:				Rude metala
B.G8.518	1990	19/90	9	Metode hemijskih ispitivanja ruda aluminijuma. Određivanje sadržaja ukupnog silicijuma. Kombinovana gravimetrijska i spektrofotometrijska metoda
B.G8.519	1990	19/90	5	Metode hemijskih ispitivanja ruda aluminijuma. Određivanje sadržaja gvožđa. Titrimetrijska metoda
Glavna grupa B.H:				Čvrsta mineralna goriva. Nafta, bitumen, zemni gas i vosak i njihovi proizvodi
B.H0.550	1990	19/90	2	Maziva i srodni proizvodi. Klasa L. Opšta klasifikacija
GRANA C:				
METALURGIJA I TEHNOLOGIJA PRERADE METALA				
Glavna grupa C.A:				Osnovni i opšti standardi za granu metalurgije i tehnologije prerade metala; ispitivanje metala
C.A5.011*	1990	9/90	6	Ispitivanje korozije u veštačkoj atmosferi. Opšti zahtevi

Oznaka JUS	God.	Sl. list. SFRJ	Br. str.	N A S L O V
C.A6.030*	1990	9/90	8	Nemagnetske prevlake na magnetskim podlogama. Određivanje debljine prevlake. Magnetska metoda
C.A6.034*	1990	9/90	8	Električne prevlake od nikla na magnetskim i nemagnetskim podlogama. Određivanje debljine prevlake. Magnetska metoda
Glavna grupa C.D:				Osnovni proizvodi od bakra i drugih teško topljivih metala i njihovih legura
C.D1.008/1	1990	9/90	1	Bakar i legure bakra. Beskiseonički bakar. Tehnički uslovi. Izmene
C.D6.400/1	1990	9/90	1	Bakar i legure bakra za gnječenje. Toplovaljana bakarna žica po postupku DIP-FORMING. Tehnički uslovi. Izmene i dopune
C.D6.500/1	1990	9/90	1	Bakar i legure bakra za gnječenje. Toplovaljana bakarna žica. Tehnički uslovi. Izmene
Glavna grupa C.H:				Izvedeni proizvodi crne i obojene metalurgije
C.H1.021/1	1990	9/90	1	Čelična užad za opštu namenu. Pregled standardizovanih konstrukcija. Izmene
C.H3.023	1990	19/90	6	Zavarivanje. Određivanje indeksa ferita u navaru nerđajućeg austenitnog hrom-nikl čelika izvedenog sa obloženim elektrodama
				GRANA D:
				ŠUMARSTVO, DRVNA INDUSTRIJA I PRERADA DRVENASTIH MATERIJALA
Glavna grupa D.B:				Proizvodi eksploatacije šuma
D.B4.020/1	1990	9/90	1	Proizvodi eksploatacije šuma. Trupci za furnir, lišćara. Izmene
D.B4.021/1	1990	9/90	1	Proizvodi eksploatacije šuma. Trupci za furnir, četinara. Izmene
D.B4.022/1	1990	9/90	1	Proizvodi eksploatacije šuma. Trupci za ljuštenje lišćara. Izmene.
D.B4.023/1	1990	9/90	1	Proizvodi eksploatacije šuma. Trupci za ljuštenje četinara. Izmene.
D.B4.024/1	1990	9/90	1	Proizvodi eksploatacije šuma. Trupci za šibice - lišćara. Izmene.
D.B4.025/1	1990	9/90	1	Proizvodi eksploatacije šuma. Trupci za šibice - četinara. Izmene.

Oznaka JUS	God.	Sl.list. SFRJ	Br. str.	N A S L O V
D.B4.026/1	1990	9/90	1	Proizvodi eksploatacije šuma. Trupci za pragove Izmena.
D.B4.027/1	1990	9/90	1	Proizvodi eksploatacije šuma. Trupci za kombino- vanu namenu. Izmena.
D.B4.028/1	1990	9/90	1	Proizvodi eksploatacije šuma. Trupci lišćara za rezanje. Izmena.
D.B4.029/1	1990	9/90	1	Proizvodi eksploatacije šuma. Trupci četinarsa za rezanje. Izmena.
D.B4.031/1	1990	9/90	1	Proizvodi eksploatacije šuma. Trupci za furnir, hrasta. Izmena.
Glavna grupa D.Z:				Razni standardi iz oblasti šumarstva, drvne in- dustrije i prerade drvenastih materija
D.Z0.001*	1990	11/90	36	Pluta. Termini i definicije
				GRANA F:
				TEKSTILNA I ODEVNA INDUSTRIJA
Glavna grupa F.S:				Ispitivanje tekstilnog materijala
F.S2.551/1	1990	9/90	2	Proveravanje kvaliteta kord-pređe i kord-tkanine. Izmene i dopune
F.S2.553/1	1990	9/90	1	Kord-pređa. Metoda ispitivanja statičke adhezije tekstilne kord-pređe i gume (H-test). Izmene i dopune
F.S2.554/1	1990	9/90	1	Tekstilni materijali za tehničke svrhe (tkanine, pletiva i slični proizvodi). Promeravanje kvali- teta. Izmene i dopune
				GRANA H:
				HEMIJSKA INDUSTRIJA
Glavna grupa H.G:				Industrija hemijski čistih elemenata i jedinjenja
H.G0.005	1990	9/90	25	Čiste hemikalije. Tabelarni pregled zapreminskih masa i koncentracija za vodene rastvore azotne kiseline
H.G2.038	1990	9/90	7	Čiste hemikalije. Kalijum-metabisulfit. Tehnič- ki uslovi

Oznaka JUS	God.	Sl.list. SFRJ	Br. str.	N A S L O V
H.G8.403	1990	9/90	4	Čiste hemikalije. Kalijum-metabisulfit. Određivanje sadržaja kalijum-metabisulfita. Volumetrijska metoda
H.G8.404	1990	9/90	3	Čiste hemikalije. Kalijum-metabisulfit. Određivanje sadržaja materija nerastvorljivih u vodi. Gravimetrijska metoda
H.G8.405	1990	9/90	5	Čiste hemikalije. Kalijum-metabisulfit. Određivanje sadržaja hlorida. Turbidimetrijska metoda
H.G8.406	1990	9/90	6	Čiste hemikalije. Kalijum-metabisulfit. Određivanje sadržaja olova, bakra i cinka. Metoda atomske apsorpcije
H.G8.407	1990	9/90	5	Čiste hemikalije. Kalijum-metabisulfit. Određivanje sadržaja gvožđa. Kolorimetrijska metoda
H.G8.408	1990	9/90	8	Čiste hemikalije. Kalijum-metabisulfit. Određivanje sadržaja arsena. Spektrofotometrijska metoda
Glavna grupa H.P:				Pesticidi
H.P0.015	1990	9/90	57	Pesticidi. Insekticidi. Rečnik
H.P0.016	1990	9/90	57	Pesticidi. Herbicidi. Rečnik
H.P0.017	1990	9/90	42	Pesticidi. Fungicidi. Rečnik
H.P1.047	1990	9/90	2	Pesticidi. Ciram, tehnički. Tehnički uslovi
H.P1.054	1990	9/90	3	Pesticidi. Diazinon, tehnički. Tehnički uslovi
H.P8.061	1990	9/90	3	Ispitivanje pesticida. Mankozeb, tehnički. Određivanje sadržaja mangana i cinka. Volumetrijska metoda
H.P8.065	1990	9/90	3	Ispitivanje pesticida. Cink-ditiokarbamati. Određivanje sadržaja arsena. Spektrofotometrijska metoda
H.P8.070	1990	9/90	2	Ispitivanje pesticida. Maneb, tehnički. Određivanje sadržaja mangana. Metoda pomoću bizmuta
H.P8.071	1990	9/90	2	Ispitivanje pesticida. Maneb, tehnički. Određivanje sadržaja mangana. Metoda pomoću EDTA-Na ₂
H.P8.072	1990	9/90	2	Ispitivanje pesticida. Cink-ditiokarbamati. Određivanje sadržaja cinka.
H.P8.100	1990	9/90	4	Ispitivanje pesticida. Diazinon, tehnički. Određivanje sadržaja aktivne supstancije. Volumetrijska metoda
H.P8.101	1990	9/90	2	Ispitivanje pesticida. Diazinon, tehnički. Određivanje sadržaja kiselina (kao H ₂ SO ₄). Volumetrijska metoda
H.P8.102	1990	9/90	2	Ispitivanje pesticida. Diazinon, tehnički. Određivanje sadržaja materija nerastvorljivih u acetonu
H.P8.106	1990	9/90	4	Ispitivanje pesticida. Diazinon, tehnički. Određivanje sadržaja aktivne supstancije u formulisanim proizvodima. Metoda gasne hromatografije

GRANA I:

INFORMATIKA I OBRADA PODATAKA

Glavna grupa I.F:

Identifikacione kartice. Bankarstvo

I.F1.016	1990	11/90	2	Štedne knjižice. Opšti tehnički zahtevi
I.F1.017	1990	11/90	12	Štedne knjižice. Sadržaj, formati zapisa i tehnike zapisivanja
I.F1.018	1990	11/90	11	Štedne knjižice. Mere i raspored podataka

GRANA K:

INDUSTRIJA ALATA I PRIBORA

Glavna grupa K.F:

Alat za brušenje i glačanje

K.F1.005	1990	19/90	13	Kruti brusni alati. Klasifikacija, sastav materijala, označavanje i obeležavanje
K.F1.006	1990	19/90	11	Kruti brusni alati. Dozvoljena odstupanja mera, ravnost i kružnost obrtaja tocila
K.F1.007	1990	19/90	5	Kruti brusni alati. Maksimalne dozvoljene neravnoteženosti tocila
K.F1.008	1990	19/90	6	Kruti brusni alati. Proveravanje sigurnosti od loma tocila

GRANA L:

INDUSTRIJA MERNIH I DRUGIH APARATA I PRECIZNE MEHANIKE

Glavna grupa L.N:

Aparati za regulisanje temperature, vlažnosti i sl.

L.N4.209	1990	9/90	18	Merenje i upravljanje u industrijskim procesima Elektromagnetska kompatibilnost. Uslovi i metode generisanja ispitnog elektromagnetskog polja, merna oprema i postupci ispitivanja osetljivosti i imunosti na polje smetnji
----------	------	------	----	--

GRANA M:

MAŠINOGRADNJA I METALSKA INDUSTRIJA

Glavna grupa M.D:

Radne mašine i uređaji univerzalnog tipa

M.D4.008	1990	19/90	7	Industrijska pločasta sita. Debljina ispod 3 mm.
----------	------	-------	---	--

Glavna grupa M.E:

Termoenergetski uređaji i sudovi pod pritiskom

M.E2.021	1990	19/90	10	Kotlovska postrojenja. Jednoobrazni postupak obrade i oblik tehničke dokumentacije kotla. Zbirka isprava
M.E2.052	1990	9/90	7	Kotlovska postrojenja. Ispitivanje materijala kotlovskih bubnjeva u eksploataciji
M.E3.379	1990	9/90	15	Regulatori pritiska za gas za ulazne pritiske do 100 bar. Tehnički zahtevi za izradu i ispitivanje
M.E3.381	1990	9/90	15	Sigurnosni uređaji za postrojenja za snabdevanje gasom za radne pritiske od 100 bar. Tehnički zahtevi za izradu i ispitivanje
M.E3.432	1990	9/90	23	Ventilatorski gasni gorionici. Sigurnosno-tehnički zahtevi i ispitivanja
M.E3.439	1990	9/90	12	Gasna ložišna instalacija sa jednim ventilatorskim gasnim gorionikom maksimalnog opterećenja iznad 120 kS. Tehnički uslovi
M.E3.471	1990	9/90	8	Uređaji za nadziranje rada gasnih gorionika. Tehnički zahtevi i ispitivanja
M.E3.472	1990	9/90	12	Automatski uređaji za podešavanje za gasovita goriva. Sigurnosni zaporni uređaji, grupe A, B i C. Sigurnosno-tehnički zahtevi i ispitivanja
M.E3.473	1990	9/90	2	Automatski uređaji za podešavanje za gasovita goriva. Ventili za regulaciju sa zatvaranjem i bez zatvaranja (nulto zatvaranje), grupe R_s i R_b . Sigurnosno-tehnički zahtevi i ispitivanja
M.E3.482	1990	9/90	6	Mehanička klapna za dimne gasove. Sigurnosno-tehnički zahtevi i ispitivanja
M.E3.571	1990	9/90	7	Filtar za unutrašnje gasne vodove. Tehnički zahtevi za izradu i ispitivanje
M.E3.573	1990	9/90	17	Uređaji za podešavanje i složeni uređaji za podešavanje za gasovita goriva. Opšti zahtevi
M.E3.576	1990	9/90	7	Regulatori pritiska za gasna trošila. Sigurnosno-tehnički zahtevi i ispitivanja

GRANA N:

ELEKTROTEHNIKA

Glavna grupa N.A:

Osnovni i opšti standardi iz elektrotehnike

N.A0.101*	1990	11/90	22	Pojmovi iz oblasti matematike koji se koriste u elektrotehnici. Termini i definicije
N.A0.111*	1990	11/90	28	Pojmovi iz oblasti fizike i hemije koji se koriste u elektrotehnici. Termini i definicije
N.A0.121*	1990	11/90	23	Elektromagnetizam. Termini i definicije
N.A0.131*	1990	11/90	32	Električna i magnetska kola. Termini i definicije
N.A0.151*	1990	11/90	27	Električni i magnetski uređaji. Termini i definicije
N.A5.053	1990	9/90	8	Elektrotehnika. Ispitivanje opasnosti od požara. Ispitivanje užarenom žicom
N.A5.740	1990	9/90	4	Osnovna ispitivanja uticaja okoline. Uputstvo za primenu postupka ispitivanja uticaja okoline radi simuliranja efekata skladištenja
N.A5.750	1990	9/90	4	Osnovna ispitivanja uticaja okoline. Postupak Ka: Slana magla
N.A5.751	1990	9/90	4	Osnovna ispitivanja uticaja okoline. Postupak Kb: Slana magla, ciklički (rastvor natrijum-hlorida)
N.A5.920	1990	9/90	5	Elektrotehnika. Ispitivanje opasnosti od požara. Opšti uslovi za procenu opasnosti od požara kod elektrotehničkih proizvoda
N.A5.921	1990	9/90	4	Elektrotehnika. Ispitivanje opasnosti od požara. Opšti uslovi za procenu opasnosti od požara kod elektronskih sastavnih delova elektrotehničkih proizvoda
N.A5.926	1990	9/90	5	Elektrotehnika. Ispitivanje opasnosti od požara. Ispitivanje igličastim plamenom
N.A5.927	1990	9/90	12	Elektrotehnika. Ispitivanje opasnosti od požara. Ispitivanje loših slojeva grejačem

Glavna grupa N.H:

Transformatori, prigušnice i usmerači

N.H1.113	1990	9/90	11	Energetski transformatori. Stupnjevi izolacije i dielektrična ispitivanja. Spoljašni vazdušni razmaci
N.H1.214*	1990	19/90	36	Regulacione preklopke za energetske transformatore
N.H1.542	1990	19/90	6	Energetski transformatori. Izbor karakteristika regulacionih preklopki

Glavna grupa N.L:

Električne sijalice i svetiljke

N.L1.320 1990 19/90 3 Sijalice za železnička vozila. Sijalice u obliku kugle, 24 V. Glavne mere i karakteristike

Glavna grupa N.N:

Elektronika i telekomunikacije

N.N6.202 1990 9/90 11 Radio-komunikacije. Uređaji koji se koriste u mobilnim službama. Karakteristike prenosnih i džepnih uređaja koji se koriste u kopnenim mobilnim službama za emisije vrste F3E i G3E u frekvencijskim opsezima između 68 MHz i 470 MHz

Glavna grupa N.R:

Sastavni delovi za elektroniku i telekomunikacije

N.R4.461 1990 9/90 2 Elektromehanički sastavni delovi za elektronske uređaje. Metode ispitivanja i merenja. Postupak 16c: Izdržljivost kontakta na savijanje

N.R4.485 1990 9/90 2 Elektromehanički sastavni delovi za elektronske uređaje. Metode ispitivanja i merenja. Postupak 15f: Efikasnost kontaktorskih spojnica

N.R4.495 1990 9/90 2 Elektromehanički sastavni delovi za elektronske uređaje. Metode ispitivanja i merenja. Postupak 12a: Lemljivost, metoda lemnog kupatila

N.R4.496 1990 9/90 2 Elektromehanički sastavni delovi za elektronske uređaje. Metode ispitivanja i merenja. Postupak 12b: Lemljivost, metoda lemilice

N.R4.497 1990 9/90 2 Elektromehanički sastavni delovi za elektronske uređaje. Metode ispitivanja i merenja. Postupak 12c: Lemljivost, povlačenje lema

N.R4.498 1990 9/90 2 Elektromehanički sastavni delovi za elektronske uređaje. Metode ispitivanja i merenja. Postupak 12d: Otpornost prema toploti lemljenja, metoda lemnog kupatila

N.R4.499 1990 9/90 2 Elektromehanički sastavni delovi za elektronske uređaje. Metode ispitivanja i merenja. Postupak 12e: Otpornost prema toploti lemljenja, metoda lemilice

Glavna grupa N.S:

Specijalne električne mašine, uređaji i aparati za industrijske i medicinske svrhe

N.S8.203 1990 19/90 6 Protiveksplozijska zaštita. Akumulatori za vrstu zaštite "povećana sigurnost". Opšti tehnički uslovi

Oznaka JUS	God.	Sl.list. SFRJ	Br. str.	N A S L O V
N.S8.223	1990	19/90	3	Protiveksplozijska zaštita. Akumulatori za vrstu zaštite "povećana sigurnost". Ispitivanje
N.S8.601	1990	19/90	7	Protiveksplozijska zaštita. Natpritisak
N.S8.621	1990	19/90	1	Protiveksplozijska zaštita. Ispitivanje električnih uređaja u zaštiti natpritisakom

GRANA U:

GRAĐEVINARSTVO

Glavna grupa U.C:

Građevinsko projektovanje

U.C4.050	1990	9/90	27	Projektovanje i građenje puteva. Površinski čvorovi. Tehnički uslovi
U.C4.051	1990	9/90	2	Projektovanje i građenje puteva. Površinski čvorovi. Tipovi složenih čvorova

GRANA Z:

STANDARDI KOJI NE ULAZE NI U JEDNU POSEBNU GRUPU STANDARDIZACIJE

Glavna grupa Z.C:

Vatrogastvo

Z.C1.100	1990	9/90	8	Mlaznice za penu. Prenosne mlaznice
Z.C1.101	1990	9/90	4	Mlaznice za penu. Bacači pene
Z.C1.110	1990	9/90	2	Mlaznice za penu. Natpisne pločice
Z.C3.025	1990	9/90	3	Sita za usisne priključke vatrogasnih pumpi i rezervoara

Glavna grupa Z.F:

Sredstva sistema osmatranja, obaveštavanja i uzbunjivanja stanovništva

Z.F1.002	1990	9/90	7	Sredstva sistema osmatranja, obaveštavanja i uzbunjivanja stanovništva. Elektronska alarmna sirena. Tehnički zahtevi
----------	------	------	---	--

Glavna grupa Z.M:

Standardi iz oblasti ambalaže

Z.M0.020*	1990	9/90	5	Paleta. Tipovi i klasifikacija
Z.M0.041*	1990	9/90	31	Kontenerski tehnološki sistem. Termini i definicije

Oznaka JUS	God.	Sl. list. SFRJ	Br. str.	N A S L O V
Z.M1.020*	1990	9/90	10	Paleta. Ravna drvena paleta 1200 mm x 800 mm. Oblik, mere i tehnički uslovi
Z.M1.021*	1990	9/90	9	Paleta. Ravna drvena paleta 1200 mm x 1000 mm. Oblik, mere i tehnički uslovi
Z.M1.022*	1990	9/90	8	Paleta. Ravna drvena paleta 1600 mm x 1200 mm i 1800 mm x 1200 mm. Oblik, mere i tehnički uslovi
Z.M1.200*	1990	9/90	5	Paleta. Ravne paleta. Osnovne mere
Z.M1.300*	1990	9/90	3	Paleta. Roks i stubne paleta. Mere i nazivne nosivosti
Z.M2.201*	1990	9/90	3	Teretni saobraćaj. Tehnološko projektovanje. Osnovne priključne mere za paleta
Z.M3.035*	1990	9/90	8	Ambalaža. Vreće od termoplastične savitljive folije. Termini, definicije i vrste

O obaveznosti primene i datumu stupanja standarda na snagu videti navedene "Službene listove SFRJ"

Standardi koji su označeni zvezdicom štampani su na jezicima naroda Jugoslavije: srpskohrvatskom, hrvatskom književnom, slovenačkom i makedonskom, te pri naručivanju treba naglasiti na kojem jeziku ovi standardi treba da budu isporučeni.

CENE JUGOSLOVENSКИH STANDARDA ZA 1990. GODINU

Broj strana	Cena /din/	Broj strana	Cena /din/	Broj strana	Cena /din/
1	10,0	19	68,5	111-115	104,0
2	15,0	20	70,0	116-120	106,0
3	20,0	21-25	72,5	121-125	108,0
4	25,0	26-30	73,5	126-130	110,0
5	27,0	31-35	75,0	131-135	112,0
6	30,0	36-40	78,0	136-140	114,0
7	34,5	41-50	80,0	141-145	116,0
8	38,5	51-60	82,0	146-150	118,0
9	42,5	61-65	84,0	151-155	120,0
10	46,0	66-70	86,0	156-160	122,0
11	49,5	71-75	88,0	161-165	124,0
12	53,0	76-80	90,0	166-170	126,0
13	56,0	81-85	92,0	171-175	128,0
14	59,0	86-90	94,0	176-180	130,0
15	61,5	91-95	96,0	181-185	132,0
16	64,0	96-100	98,0	186-190	134,0
17	66,5	101-105	100,0	191-195	136,0
18	67,5	106-110	102,0	196-200	138,0

OVLAŠĆENE ORGANIZACIJE ZA ATESTIRANJE PROIZVODA

Napomena:

- Brojna oznaka ispred propisa označava evidencioni broj propisa o obaveznom atestiranju proizvoda.
- Brojne oznake ispod naziva naredbi označavaju broj "Službenog lista SFRJ" u kome je propis objavljen.
- Slovne i brojne oznake ispred naziva ovlašćenih organizacija označavaju njihove šifre

NAREDBA 002 NAREDBA O OBAVEZONOM ATESTIRANJU PAMUKA
65/84, 44/88

- FB01 RO TEKSTILNA INDUSTRIJA "PRINTEKS" OOUR "TEKSTILNI
ZAVOD ZA NAUČNA ISTRAŽIVANJA I RAZVOJ"
38400 PRIZREN
- FB04 RO ZAVOD ZA ISPITIVANJE KVALITETE ROBE
41000 ZAGREB
GAJEVA 17/III
- FB06 RO "CENTROTEKSTIL-TEKSTIL", EKSPORT - IMPORT"
OOUR TEKSTILNI INSTITUT
11000 BEOGRAD
VOJISLAVA ILIĆA 88
- FB07 RABOTNA ZAJEDNICA NA KOMERCIJALNI RABOTI
91000 SKOPJE
DANE GRUEV 14
- FB10 RO JUGOKONTROLA
51000 RIJEKA
FIORELLO LA GUARDIA 13
- FB11 RO "JUGOINSPEKT-LJUBLJANA"
61000 LJUBLJANA
JAKŠIĆEVA 1/II

NAREDBA 003 NAREDBA O OBAVEZONOM ATESTIRANJU VUNE
65/84

FB03 RO "CENTROTEKSTIL-TEKSTIL" EXPORT-IMPORT,
OOUR TEKSTILNI INSTITUT
11000 BEOGRAD
VOJISLAVA ILIĆA 88

FB05 RO TEKSTILNA INDUSTRIJA "VITEKS"
OOUR RAZVOJNO-ISTRAŽIVAČKI CENTAR VISOKO
71300 VISOKO

FB08 "JUGOINSPEKT ZAGREB"
41000 ZAGREB
PRERADOVIĆEVA 31.A

FB09 RO VUNARSKI INSTITUT "VUNIL"
16000 LESKOVAC
PUŠMANOVA 19

NAREDBA 004 NAREDBA O OBAVEZONOM ATESTIRANJU PLOČA IVERICA ZA
OPŠTU UPOTREBU U GRAĐEVINARSTVU
61/83

DC01 ZRMK INSTITUT ZA MATERIJALE
61000 LJUBLJANA
DIMIČEVA 12

DC02 RO BIOTEHNIČKA FAKULTETA OOUR ZA LESARSTVO
61000 LJUBLJANA
VEČNA POT 30

DC03 TEHNIČKI CENTAR ZA DRVO
41000 ZAGREB
ULICA 8.MAJA 1945, BR. 82/I

DC04 RO "ŠIPAD IRCE" OOUR "ŠUMAPROJEKT"
71000 SARAJEVO
MARŠALA TITA 64

DC05 INSTITUT ZA ISPITIVANJE MATERIJALA SR SRBIJE
11000 BEOGRAD
BULEVAR VOJVODE MIŠIĆA 43

DC06 RO ŠUMARSKI FAKULTET UNIVERZITETA U BEOGRADU
OOUR INSTITUT ZA PRERADU DRVETA
11000 BEOGRAD
KNEZA VIŠESLAVA 1

DC07 RO CENTAR ZA RAZVOJ DRVNE INDUSTRIJE
41000 ZAGREB
ULICA 8.MAJA 82

DC08 RO ŠUMARSKI FAKULTET
91000 SKOPJE
BULEVAR JUGOSLAVIJE BB

NAREDBA 005 NAREDBA O OBAVEZONOM ATESTIRANJU PROIZVODA KOJI PRO
UZROKUJU RADIO-FREKVENCIJSKE SMETNJE
13/79, 63/81, 10/82, 49/84

NN01 RIZ ISTRAŽIVANJA U ELEKTRONICI, TELEKOMUNIKACIJAMA
I AUTOMATIZACIJI
41000 ZAGREB
BOŽIDAREVIĆEVA 13

NN02 PREDUZEĆE ZA ISPITIVANJE KVALITETA "KVALITET"
18000 NIŠ
BULEVAR VELJKA VLAHOVIĆA 80-86

NN03 RO "RADE KONČAR, OOUR "ELEKTROTEHNIČKI INSTITUT
41000 ZAGREB
BAŠTIJANOVA BB

NN04 RO INSTITUT ZA KAKOVOST IN METROLOGIJO
61000 LJUBLJANA
TRŽAŠKA CESTA 2

NN05 RO ZAVOD ZA ISPITIVANJE KVALITETE ROBA
41000 ZAGREB
GAJEVA 17/III

NN06 RO "ENERGOINVEST" ISTRAŽIVAČKO-RAZVOJNI CENTAR
ZA ELEKTROENERGETIKU
71000 SARAJEVO - LUKAVICA

NAREDBA 006 NAREDBA O OBAVEZNOM ATESTIRANJU ELEKTRIČNIH APARAT
A ZA DOMAĆINSTVO
43/88

NM01 RO "RADE KONČAR" OOUR ELEKTROTEHNIČKI INSTITUT
41000 ZAGREB
BAŠTIJANOVA BB

NM02 RO INŠTITUT ZA KAKOVOST IN METROLOGIJO
61000 LJUBLJANA
TRŽAŠKA CESTA 2

NM03 FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO IN RAČUNALNIŠTVO
61000 LJUBLJANA
TRŽAŠKA CESTA 25

NM05 RO GORENJE OOUR RAZISKAVE IN RAZVOJ
63320 TITOVO VELENJE
PARTIZANSKA 12

NM06 PREDUZEĆE ZA ISPITIVANJE KVALITETA "KVALITET"
18000 NIŠ
BULEVAR VELJKA VLAHOVIĆA 80-86

NAREDBA 007 NAREDBA O OBAVEZNOM ATESTIRANJU PROTIVEKSPLOZIONO
ZAŠTIĆENIH ELEKTRIČNIH UREDJAJA KOJI SU NAMENJENI
ZA UPOTREBU U PROSTORIMA UGROŽENIM OD EKSPLOZIONIH
SMEŠA
25/81

NS01 RO "RADE KONČAR", OOUR ELEKTROTEHNIČKI INSTITUT
41000 ZAGREB
BAŠTIJANOVA BB

NAREDBA 008 NAREDBA O OBAVEZNOM ATESTIRANJU JUTE
60/84

FB13 RO JUGOKONTROLA
51000 RIJEKA
FIORELLO LA GUARDIA 13

FB14 RO ZAVOD ZA ISPITIVANJE KVALITETE ROBE
41000 ZAGREB
GAJEVA 17/III

NAREDBA 009 NAREDBA O OBAVEZONOM ATESTIRANJU CEMENTA
3'4/85, 67/86

BC01 ZRMK INSTITUT ZA MATERIJALE
61000 LJUBLJANA
DIMIČEVA 12

BC02 RO INSTITUT ZA ISPITIVANJE MATERIJALA SR SRBIJE
11000 BEOGRAD
BULEVAR VOJVODE MIŠIĆA 43

BC03 RO "GRAĐEVINSKI INSTITUT", OOUR FAKULTET
GRAĐEVINSKIH ZNANOSTI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU
41000 ZAGREB
JANKA RAKUŠE 1

BC04 RO "JUGOINSPEKT ZAGREB"
41000 ZAGREB
PRERADOVIČEVA 31

BC05 RO "GRAĐEVINSKI INSTITUT",
OOUR FAKULTET GRAĐEVINSKIH ZNANOSTI SPLIT
58000 SPLIT
VESELINA MASLEŠE BB

BC06 RO INSTITUT ZA ISPITIVANJE MATERIJALA "BANJA LUKA"
78000 BANJA LUKA
JURAJA KRIŽANIĆA BB

BC07 ZAVOD ZA ISPITIVANJE NA MATERIJALI "SKOPJE"
91000 SKOPJE
RADE KONČARA 16

BC08 RO GRADEŽEN INSTITUT "MAKEDONIJA"
91000 SKOPJE
DREZDENSKA 52

NAREDBA 010 NAREDBA O OBAVEZONOM ATESTIRANJU PREFABRIKOVANIH EL
EMENATA OD ČELIJASTOG BETONA
34/85

UN01 RO "GRAĐEVINSKI INSTITUT" OOUR FAKULTET
GRAĐEVINSKIH ZNANOSTI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU
41000 ZAGREB
JANKA RAKUŠE 1

UN02 RO INSTITUT ZA ISPITIVANJE MATERIJALA SR SRBIJE
11000 BEOGRAD
BULEVAR VOJVODE MIŠIĆA 43

UN03 ZRMK INSTITUT ZA MATERIALE
61000 LUBLJANA
DIMIČEVA 12

UN06 RO INSTITUT ZA ISPITIVANJE MATERIJALA "BANJA LUKA"
78000 BANJA LUKA
JURAJA KRIŽANIĆA BB

NAREDBA 011 NAREDBA O OBAVEZONOM ATESTIRANJU RUČNIH I PRENOSNIH
APARATA ZAGAŠENJE POŽARA
16/83

ZC01 RO CENTAR ZA STRUČNO OBRAZOVANJE
VATROGASNIH KADROVA
41000 ZAGREB
MOŠE PIJADE 209

NAREDBA 012 NAREDBA O OBAVEZONOM ATESTIRANJU ŠLEMOVA ZA ZAŠTITU
U INDUSTRIJI
4/82, 43/82

ZB01 ZRMK INSTITUT ZA MATERIJALE
61000 LJUBLJANA
DIMIČEVA 12

NAREDBA 013 NAREDBA O OBAVEZNOM ATESTIRANJU GASNIH PEĆI ZA GRE
JANJE BEZ PRIKLJUČKA NA DIMNJAK
1/82

JG01 RO FAKULTET ZA STROJNIŠTVO
61000 LJUBLJANA
MURNIKOVA 2

JG02 RO "RADE KONČAR" OOUR ELEKTROTEHNIČKI INSTITUT
41000 ZAGREB
BAŠTIJANOVA BB

NAREDBA 014 NAREDBA O OBAVEZNOM ATESTIRANJU ČELIČNIH UŽADI ZA
IZVOZNA POSTROJENJA U RUDARSTVU
27/80, 67/80

CH01 RO RUDARSKI INSTITUT
61000 LJUBLJANA
PRAŽAKOVA 8

CH02 RO RUDARSKO-GEOLOŠKO-NAFTNI FAKULTET
OOUR ZA RUDARSTVO, BEOTEHNIKU I NAFTU
41000 ZAGREB
PIEROTTIEVA 6

CH03 INSTITUT ZA ISPITIVANJE MATERIJALA SR SRBIJE
11000 BEOGRAD
BULEVAR VOJVODE MIŠIĆA 43

CH04 RO RUDARSKO-GEOLOŠKI INSTITUT I FAKULTET TUZLA
OOUR INSTITUT ZA RUDARSKA ISTRAŽIVANJA
75000 TUZLA
ZVONKA CERIĆA 40

NAREDBA 015 NAREDBA O OBAVEZNOM ATESTIRANJU ČELIČNIH BOCA ZA P
ROPAN-BUTAN GAS SA VENTILOM
44/87

MZ01 RO ZAVOD ZA ZAVARIVANJE
11000 BEOGRAD
GRČIĆA MILENKA 67

NAREDBA 016 NAREDBA O OBAVEZONOM ATESTIRANJU ČELIČNIH UŽADI ZA
OPŠTU NAMENU
61/83, 17/88

CH01 INSTITUT ZA ISPITIVANJE MATERIJALA SR SRBIJE
11000 BEOGRAD
BULEVAR VOJVODE MIŠIĆA 43

CH02 RO METALURŠKI INSTITUT "HASAN BRKIĆ"
OOUR ZA TEHNOLOŠKA ISTRAŽIVANJA
72000 ZENICA
MATIJE GUPCA 7

CH03 ZRMK INSTITUT ZA MATERIJALE
61000 LJUBLJANA
DIMIČEVA 12

NAREDBA 017 NAREDBA O OBAVEZONOM ATESTIRANJU KOTRLJAJIH LEŽAJA
62/83, 85/87

MC01 "UNIS"- RO TVORNICA VALJČANIH LEŽAJA UTL,
OOUR RAZVOJ
71320 VOGOŠĆA
IGMANSKOG MARŠA BB

MC02 RO INDUSTRIJA KOTRLJAJUĆIH LEŽAJA OOUR "MARKETING"
11000 BEOGRAD
KNEZ DANILOVA 23-25

MC03 RO "EKL" OOUR ZA PROIZVODNJU KOTRLJAJNIH LEŽAJA
"LEŽAJ"
21235 TEMERIN
INDUSTRIJSKA ZONA BB

NAREDBA 018 NAREDBA O OBAVEZONOM ATESTIRANJU LANACA I SASTAVNIH
ELEMENATA LANACA
9/83

CH11 SLOVENSKE ŽELEZARNE METALURŠKI INSTITUT
61000 LJUBLJANA
LEPI POT 11

CH12 METALURŠKI INSTITUT "HASAN BRKIĆ",
OOUR ZA TEHNOLOŠKA ISPITIVANJA
72000 ZENICA
MATIJE GUPCA 7

CH13 RO INSTITUT ZA ISPITIVANJE MATERIJALA SR SRBIJE
11000 BEOGRAD
BULEVAR VOJVODE MIŠIĆA 43

NAREDBA 019 NAREDBA O OBAVEZONOM ATESTIRANJU ELEKTROENERGETSKIH
IZOLOVANIH PROVODNIKA I KABLOVA
43/88

NC01 RO INSTITUT ZA NUKLEARNE NAUKE "BORIS KIDRIČ"
11000 BEOGRAD VINČA
POŠTANSKI FAH 522

NAREDBA 020 NAREDBA O OBAVEZONOM ATESTIRANJU ČELIČNIH SREDSTAVA
ZA ZATVARANJE OTVORA ZA KRETANJE U SKLONIŠTIMA I
DVONAMENSKIM OBJEKTIMA
4/85, 12/85

SK01 FAKULTET STROJARSTVA I BRODOGRADNJE
SVEUČILIŠTA U ZAGREBU
41000 ZAGREB
ĐURE SALAJA 5

SK02 MAŠINSKI FAKULTET U SKOPJU
91000 SKOPJU
KARPOŠ II BB

NAREDBA 022 NAREDBA O OBAVEZONOM ATESTIRANJU BETONSKIH CEVI ZA
KANALIZACIJU DUŽINE IZNAD 1 M
34/85

UN01 ZRMK INSTITUT ZA MATERIJALE
61000 LJUBLJANA
DIMIČEVA 12

- UN02 RO INSTITUT ZA ISPITIVANJE MATERIJALA SR SRBIJE
11000 BEOGRAD
BULEVAR VOJVODE MIŠIĆA 43
- UN03 RO "GRAĐEVINSKI INSTITUT", OOUR FAKULTET
GRAĐEVINSKIH ZNANOSTI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU
41000 ZAGREB
JANKA RAKUŠE 1
- UN06 RO "INSTITUT ZA ISPITIVANJE MATERIJALA BANJA LUKA"
78000 BANJA LUKA
JURIJA KRIŽANIĆA BB
- UN07 RO "ZAVOD ZA ISPITIVANJE NA MATERIJALI SKOPJE"
91000 SKOPJE
RADE KONČARA 16
- UN11 RO INSTITUT ZA MATERIJALE I KONSTRUKCIJE
GRAĐEVINSKOG FAKULTETA U SARAJEVU
71000 SARAJEVO
STJEPANA TOMIĆA 5

NAREDBA 023 NAREDBA O OBAVEZONOM ATESTIRANJU DODATAKA BETONU
34/85

- UM02 RO INSTITUT ZA ISPITIVANJE MATERIJALA SR SRBIJE
11000 BEOGRAD
BULEVAR VOJVODE MIŠIĆA 43
- UM03 RO "GRAĐEVINSKI INSTITUT", OOUR FAKULTET
GRAĐEVINSKIH ZNANOSTI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU
41000 ZAGREB
JANKA RAKUŠE 1
- UM04 RO "JUGOINSPEKT ZAGREB"
41000 ZAGREB
PRERADOVIĆEVA 31
- UM06 RO "INSTITUT ZA ISPITIVANJE MATERIJALA BANJA LUKA"
78000 BANJA LUKA
JURAJA KRIŽANIĆA BB

UM07 RO ZAVOD ZA ISPITUVANJE NA MATERIJALI SKOPJE"
91000 SKOPJE
RADE KONČARA 16

UM08 RO GRADEŽEN INSTITUT "MAKEDONIJA"
91000 SKOPJE
DREZDENSKA 52

UN01 ZRMK INSTITUT ZA MATERIJALE
61000 LJUBLJANA
DIMIČEVA 12

NAREDBA 024 NAREDBA O OBAVEZONOM ATESTIRANJU VIJAKA, NAVRTKI I
PODLOŠKI ZA SPOJEVE NOSEĆIH ČELIČNIH KONSTRUKCIJA
61/85

MB01 RO INSTITUT ZA METALNE KONSTRUKCIJE
61000 LJUBLJANA
MENCINGERJEVA 7

MB02 RO INSTITUT ZA ISPITIVANJE MATERIJALA SR SRBIJE
11000 BEOGRAD
BULEVAR VOJVODE MIŠIĆA 43

NAREDBA 025 NAREDBA O OBAVEZONOM ATESTIRANJU SKLOPKI ZA NAPRAVE
43/88

NE01 RO INŠTITUT ZA KAKOVOST IN METROLOGIJO
61000 LJUBLJANA
TRŽAŠKA CESTA 2

NE02 RO FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO IN RAČUNALNIŠTVO
61000 LJUBLJANA
TRŽAŠKA CESTA 25

NE03 PREDUZEĆE ZA ISPITIVANJE KVALITETA "KVALITET"
18000 NIŠ
BULEVAR VELJKA VLAHOVIĆA 80-82

NAREDBA 026 NAREDBA O OBAVEZONOM ATESTIRANJU REGULATORA PRITISKA
ZA TEČNE PLINOVE PROPAN-BUTAN
20/86

MC01 INSTITUT ZA VARILSTVO
61000 LJUBLJANA
PTUJSKA 19

NAREDBA 027 NAREDBA O OBAVEZONOM ATESTIRANJU PROFILISANIH GUMENIH
ZAPTIVNIH TRAKA ZA VRATA, KAPKE I POKRETNE PRE-
GRADE SKLONIŠTA I DVONAMENSKIH OBJEKATA SA HERMETI-
ČNIM ZATVARANJEM KRILA
35/86

GS01 SOUR "BOROVO" RZ INSTITUT ZA ISTRAŽIVANJE
I RAZVOJI I INŽENJERING
56230 VUKOVAR
BOROVO NASELJE

NAREDBA 028 NAREDBA O OBAVEZONOM ATESTIRANJU ŠLEMOVA ZA VATROGA
SCE
67/86

ZB01 ZRMK INSTITUT ZA MATERIJALE
61000 LJUBLJANA
DIMIČEVA 12

NAREDBA 029 NAREDBA O OBAVEZONOM ATESTIRANJU ELEKTRONSKIH APARA-
TA ZA DOMAĆINSTVO I SLIČNU UPOTREBU
8/87

NN11 RO RIZ ISTRAŽIVANJA U ELEKTRONICI,
TELEKOMUNIKACIJAMA I AUTOMATIZACIJI
41000 ZAGREB
BOŽIDAREVIČEVA 13

NN12 PREDUZEĆE ZA ISPITIVANJE KVALITETA "KVALITET"
18000 NIŠ
BULEVAR VELJKA VLAHOVIĆA 80-86

NN14 RO INŠTITUT ZA KAKOVOST IN METROLOGIJO
61000 LJUBLJANA
TRŽAŠKA CESTA 2

NAREDBA 030 NAREDBA O OBAVEZONOM ATESTIRANJU PRENOSNIH ALATA SA
ELKTROMOTORIMA
43/88

NM61 RO INŠTITUT ZA KAKOVOST IN METROLOGIJO
61000 LJUBLJANA
TRŽAŠKA CESTA 2

NM62 RO INSTITUT ZA ELEKTROPRIVREDU
41000 ZAGREB
PROLETERSKIH BRIGADA 37

NM63 PREDUZEĆE ZA ISPITIVANJE KVALITETA "KVALITET"
18000 NIŠ
BULEVAR VELJKA VLAHOVIĆA 80-86

NAREDBA 031 NAREDBA O OBAVEZONOM ATESTIRANJU KABLOVSKOG DISTRIB
UCIONOG I ZAJEDNIČKOG ANTENSKOG SISTLEMA
37/87

NN21 RO TELEVIZIJA BEOGRAD
11000 BEOGRAD
TAKOVSKA 10

NN22 RO PRENOS I EMITOVANJE PROGRAMA
71000 SARAJEVO
VI PROLETERSKE BRIGADE 4

NN23 RO ODAŠILJAČI I VEZE
41000 ZAGREB
RADNIČKA CESTA 22

- NN24 RO RADIO-TELEVIZIJA LJUBLJANA,
OOUR ODDAJNIKI IN ZVEZE
61000 LJUBLJANA
MOŠE PIJADEJA 10
- NN25 RO RTV PRIŠTINA, OOUR "PRENOS PROGRAMA"
38000 PRIŠTINA
BEOGRADSKA BB
- NN26 RO RTV SKOPJE, OOUR PREDAVATELI I VRSKI
91000 SKOPJE
BULEVAR GOCE DELČEVA BB
- NAREDBA 032 NAREDBA O OBAVEZONOM ATESTIRANJU FRAKCIONISANOG KAM
ENOG AGREGATA ZA BETON I ASFALT
41/87
- BB01 ZRMK INSTITUT ZA MATERIJALE
61000 LJUBLJANA
DIMIČEVA 12
- BB02 RO INSTITUT ZA ISPITIVANJE MATERIJALA SR SRBIJE
11000 BEOGRAD
BULEVAR VOJVODE MIŠIĆA 43
- BB03 RO "GRADJEVINSKI INSTITUT", OOUR FAKULTET
GRAĐEVINSKIH ZNANOSTI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU
41000 ZAGREB
JANKA RAKUŠE 1
- BB05 RO "GRADJEVINSKI INSTITUT",
FAKULTET GRAĐEVINSKIH ZNANOSTI U SPLITU
58000 SPLIT
VESELINA MASLEŠE BB
- BB06 RO "INSTITUT ZA ISPITIVANJE MATERIJALA BANJA LUKA"
78000 BANJA LUKA
JURAJA KRIŽANIĆA BB
- BB07 RO "ZAVOD ZA ISPITIVANJE NA MATERIJALI SKOPJE"
91000 SKOPJE
RADE KONČARA 16

- BB08 RO GRADEŽEN INSTITUT "MAKEDONIJA"
91000 SKOPJE
DREZDENSKA 52
- BB09 RO INSTITUT ZA PUTEVE
11000 BEOGRAD
KUMODRAŠKA 257
- BB10 RO ZAVOD ZA SAOBRAĆAJ GRADJEVINSKOG
FAKULTETA U SARAJEVU
71000 SARAJEVO
STJEPANA TOMIĆA 1
- BB11 INSTITUT ZA MATERIJALE I KONSTRUKCIJE
GRAĐEVINSKOG FAKULTETA U SARAJEVU
71000 SARAJEVO
STJEPANA TOMIĆA 5
- BB12 RO GRAĐEVINSKI INSTITUT ZAGREB OOUR FAKULTET
GRAĐEVINSKIH ZNANOSTI U OSIJEKU
54000 OSIJEK
DRIMSKA 16A-18

NAREDBA 033 NAREDBA O OBAVEZONOM ATESTIRANJU HIDROIZOLACIONIH M
ATERIJALA INPREGNISANIH BITUMENOM I BITUMENSKIH
TRAKA
46/87

- UM01 ZRMK INSTITU ZA MATERIJALE
61000 LJUBLJANA
DIMIČEVA 12
- UM02 RO INSTITUT ZA ISPITIVANJE MATERIJALA SR SRBIJE
11000 BEOGRAD
BULEVAR VOJVODE MIŠIĆA 43
- UM03 RO "GRAĐEVINSKI INSTITUT", OOUR FAKULTET
GRAĐEVINSKIH ZNANOSTI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU
41000 ZAGREB
JANKA RAKUŠE 1

UM07 RO ZAVOD ZA ISPITUVANJE NA MATERIJALI "SKOPJE"
91000 SKOPJE
RADE KONČARA 16

NAREDBA 034 NAREDBA O OBAVEZONOM ATESTIRANJU APARATA ZA ZAŠTITU
ORGANA ZA DISANJE
49/87

ZB01 RO INSTITUT ZA ZAŠTITU I OBRAZOVANJE TUZLA
75000 TUZLA
IVANA MARKOVIĆA IRCA 81

NAREDBA 035 NAREDBA O OBAVEZONOM ATESTIRANJU SISTEMA ZA PROVETR
AVANJE SKLONIŠTA I DVONAMENSKIH OBJEKATA
61/87

MF01 RO ZAVOD ZA VEŠTAČENJE
41000 ZAGREB
TRG REVOLUCIJE 1/1

MF02 RO "UNIVERZITETSKI CENTAR ZA MATEMATIČKO-TEHNIČKE
NAUKE", OUR MAŠINSKI FAKULTET U SKOPJU
91000 SKOPJE
KARPOŠ II BB

MF03 NAUČNO ISTRAŽIVAČKA RADNA ORGANIZACIJA
"KIRILO SAVIĆ"
11000 BEOGRAD
VOJVODE STEPE 51

MF04 RO INŠTITUT ZA VARSTVO PRI DELU IN VARSTVO OKOLJA
62000 MARIBOR
ŠTRAVHOVIH 2

MF05 RO ZAVOD SRS VARSTVO PRI DELU
61000 LJUBLJANA
BOHORČEVA 22a

MF06 NAUČNO ISTRAŽIVAČKA RADNA ORGANIZACIJA
INSTITUT BEZBEDNOSTI NA RADU "PRVI MAJ"
18000 NIŠ
OKTOBARSKE REVOLUCIJE 1/II

MF07 RO "ZAVOD ZA IZGRADNJU-SPLIT"
58000 SPLIT
JOSIPA PODUJE BB

MF08 INSTITUT ZA ZAŠTITU I OBRAZOVANJE U TUZLI
75000 TUZLA
IRČEVA 135

MF09 RO INSTITUT ZA ZAŠTITU NA RADU
21000 NOVI SAD
ŠKOLSKA 3

MF10 MAŠINSKI FAKULTET
71000 SARAJEVO
OMLADINSKO ŠETALIŠTE BB

MF11 RUDARSKI INSTITUT
91000 SKOPJE
JANE SANDANSKI 113

MF12 ZAVOD ZA ZAŠTITU ZDRAVLJA
41000 ZAGREB
MIROGOJSKA 16

MF13 ZAVOD ZA ISPITIVANJE KVALITETA ROBE
41000 ZAGREB
GAJEVA 17/III

NAREDBA 036 NAREDBA O OBAVEZONOM ATESTIRANJU TRANSFORMATORA ZA
RAZDVAJANJE I SIGURNOSNIH TRANSFORMATORA ZA RAZ-
DVAJANJE
43/88

NH01 RO INŠTITUT ZA KAKOVOST IN METROLOGIJO
61000 LJUBLJANA
TRŽAŠKA CESTA 2

NAREDBA 037 NAREDBA O OBAVEZONOM ATESTIRANJU GRILA ZA SIJALICE
SA NAVOJEM
43/88

NE31 RO INSTITUT ZA KAKOVOST IN METROLOGIJO
61000 LJUBLJANA
TRŽAŠKA CESTA 2

NAREDBA 038 PRAVILNIK O OBAVEZONOM ATESTIRANJU ZAŠTI. TNIH OPASA
ČA I O USLOVIMA KOJE MORAJU ISPUNJAVATI ORGANIZA-
CIJE UDRUŽENOG RADA OVLAŠĆENE ZA ATESTIRANJE TIH P
ROIZVODA
67/89

ZB01 RO INSTITUT ZA ISPITIVANJE MATERIJALA SR SRBIJE
11000 BEOGRAD
BULEVAR VOJVODE MIŠIĆA 43

NAREDBA 039 PRAVILNIK O OBAVEZONOM ATESTIRANJU PENJALICA ZA DRV
ENE STUBOVE ZA VODOVE I O USLOVIMA KOJE MORAJU IS-
PUNJAVATI ORGANIZACIJE UDRUŽENOG RADA OVLAŠĆENE ZA
TE POSLOVE
67/89

ZB01 RO INSTITUT ZA ISPITIVANJE MATERIJALA SR SRBIJE
11000 BEOGRAD
BULEVAR VOJVODE MIŠIĆA 43

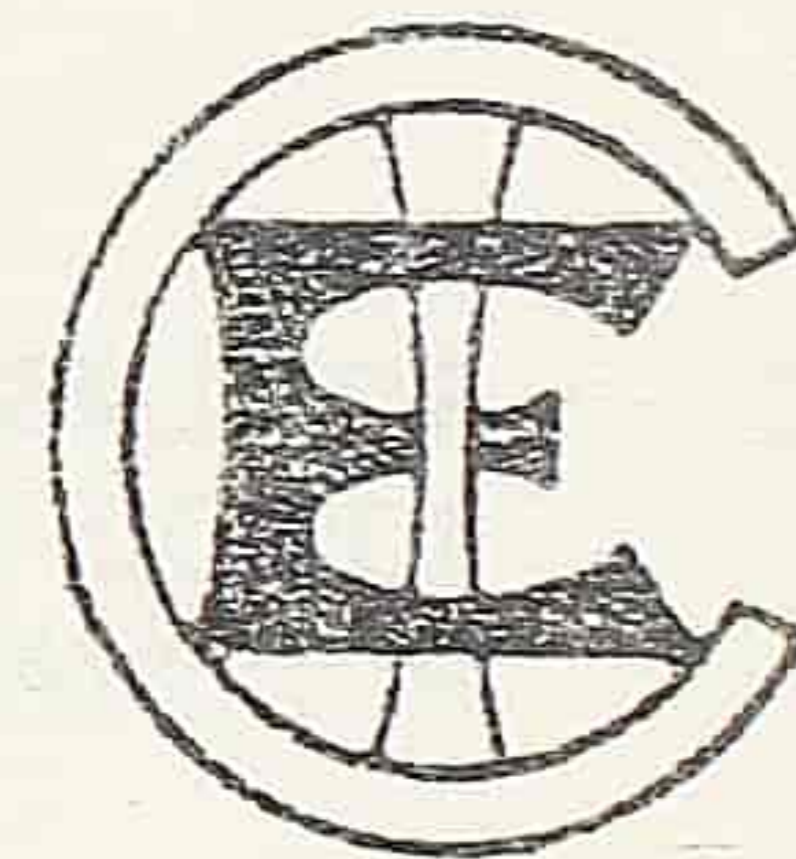
MEĐUNARODNA STANDARDIZACIJA

PRIMLJENA DOKUMENTACIJA

Ovaj pregled sadrži usvojene međunarodne standarde i drugu važniju dokumentaciju koju je Savezni zavod za standardizaciju primio od Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO), Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC) i Saveta za uzajamnu ekonomsku pomoć (SEV).

Preporučuje se zainteresovanima da koriste ovu dokumentaciju u prostorijama Saveznog zavoda za standardizaciju, ili putem izrade kopija, a po posebnom traženju, uz obavezu plaćanja troškova reprodukcije.

NOVI MEĐUNARODNI STANDARDI U OBLASTI ELEKTROTEHNIKE

STANDARDI MEĐUNARODNE ELEKTROTEHNIČKE KOMISIJE (IEC) U 1990. GODINI

TC 2 ROTACIONE MAŠINE

34-15 (1990) Deo 15: Nivoi udarnog podnosivog napona rotacionih mašina za naizmjeničnu struju sa namotanim statorom (I izdanje)

TR 1015 (1990) Držači četkica za električne mašine. Uputstvo za merenje statičkog potiskivanja primenjenog na četkice (I izdanje)

TC 3 GRAFIČKI SIMBOLI

417J (1990) Deveta dopuna Publikacije 417 (1973)

SC 12E MIKROTALASNI SISTEMI

835-1-1 (1990) Metode merenja za opremu koja se koristi u digitalnim mikrotalasnim radio prenosnim sistemima
Deo 1: Merenja zajednička za zemaljske radio-relejne sisteme i satelitske zemaljske stanice
Odeljak 1 - Opšte
(I izdanje)

835-2-1 (1990) Deo 2: Merenja na zemaljskim radio-relejnim sistemima
Odeljak 1 - Opšte
(I izdanje)

835-3-1 (1990) Deo 3: Merenja na satelitskim zemaljskim stanicama
Odeljak 1 - Opšte
(I izdanje)

SC 17B SKLOPNE APARATURE NISKOG NAPONA

947-5-1 (1990) Rasklopne aparature niskog napona
Deo 5: Uređaji za upravljačka strujna kola i sklopni elementi
Odeljak 1 - Uređaji za elektromehanička strujna kola
(I izdanje)

TC 20 ELEKTRIČNI KABLOVI

811-1-3 (1985) Izmena 1 (1990)

811-4-2 (1990) Zajedničke metode ispitivanja za materijale za izolacije i
plašteve električnih kablova
Deo 4: Metode specifične za polietilenske i polipropilenske
mešavine
Poglavlje 2 - Prekidno izduženje posle pretkondicioniranja -
Ispitivanje namotavanjem posle starenja u vazduhu - Merenje
povećanja mase izolacije - Ispitivanje stabilnosti pri
produženom trajanju izlaganja (Dodatak A) - Metoda ispitivanja
katalitičke oksidacije pomoću bakra (Dodatak B)
(I izdanje)

SC 20A KABLOVI VISOKOG NAPONA

141-1 (1976) Izmena 1 (1990)

SC 21A ALKALNI AKUMULATORI

623 (1990) Otvoreni Ni Cd prizmatični akumulatori
(III izdanje)

SC 23G SPOJNICE ZA NAPRAVE

320-2-2 (1990) Spojnice za naprave za domaćinstvo i slične opšte
namene
Deo 2: Spojnice za međusobno spajanje za domaćinstvo i
sličnu opremu
(I izdanje)

TC 29 ELEKTROAKUSTIKA

373 (1990) Mehanički spreznjaci za merenje na vibratorima slušnih
koščica
(II izdanje)

TR 959 (1990) Provizorni adapter za simuliranje glave i torza pri akustičkim merenjima na slušnim aparatima sa vođenjem vazduha
(I izdanje)

1012 (1990) Filtri za merenje čujnog zvuka u prisustvu ultrazvuka
(I izdanje)

SC 34C POMOĆNI UREĐAJI ZA SIJALICE SA PRAŽNENJEM

926 (1990) Upaljači (izuzev tinjajućih startera)
Opšti tehnički i bezbednosni uslovi
(I izdanje)

TC 36 IZOLATORI

273 (1990) Karakteristike izolacionih potpora za unutrašnju i spoljašnju montažu za napone iznad 1000 V
(III izdanje)

SC 46 TELEKOMUNIKACIONI VODOVI

811-5-1 (1990) Opšte metode ispitivanja izolacionih i omotačkih materijala električnih kablova
Deo 5: Metode specifične za mase za punjenje.
Poglavlje 1 - Tačka kapanja - Separacija ulja -
Lomljivost na naskoj temperaturi - Odsustvo korozivnih komponenata - Permitivnost na 23 C - Specifična otpornost na 23 C i 100 C
(I izdanje)

SC 46A KABLOVI ZA RADIOFREKVENCije

Izmena 1 (1990) Publikacije 96-2 (1961)

TC 50 OSNOVNA KLIMATSKA I MEHANIČKA ISPITIVANJA

68-2-28 (1990) Ispitivanje uticaja okoline
Deo 2: Postupci - Smernice za ispitivanja povišenom temperaturom sa vlagom
(III izdanje)

TC 52 ŠTAMPANA KOLA

Izmena 2 (1990) Publikacije 249-2-9/10 (1987)

326-2 (1990) Štampana kola. Deo 2: Metode ispitivanja
(III izdanje)

Izmena 2 (1990) Publikacije 326-6 (1980)

TC 55 ŽICE ZA NAMOTAJE

Izmena 1 (1990) Publikacije 851-5 (1988)

TC 61 BEZBEDNOST ELEKTRIČNIH APARATA ZA DOMAĆINSTVO

Izmena 2 (1990) Publikacije 335-2-7 (1984)

Izmena 1 (1990) Publikacije 335-2-9 (1986)

Izmena 1 (1990) Publikacije 335-2-13 (1987)

Izmena 1 (1990) Publikacije 335-2-21 (1990)

Izmena 1 (1990) Publikacije 335-2-23 (1986)

335-2-30 (1990) Bezbednost električnih aparata za domaćinstvo i slično
Deo 2: Posebni zahtevi za grejalice za prostorije (II izdanje)

335-2-59 (1990) Bezbednost električnih aparata za domaćinstvo i slično
Deo 2: Posebni zahtevi za aparate za tamanjenje insekata (I izdanje)

335-2-60 (1990) Bezbednost električnih aparata za domaćinstvo i slično
Deo 2: Posebni zahtevi za aparate za pravljenje vrtloga u kadama (aparati za masažu vodom) (I izdanje)

SC 61G BEZBEDNOST PROJEKTORA

335-2-56 (1990) Bezbednost električnih aparata za domaćinstvo i slične svrhe
Deo 2: Posebni zahtevi za projektore i slične aparate (I izdanje)

SC 61H BEZBEDNOST ELEKTRIČNIH APARATA ZA POLJOPRIVREDU

1011-2 (1990) Uređaji za napajanje električnih ograda
Zahtevi za bezbednost za uređaje za napajanje električnih ograda iz akumulatora koji se ne spajaju na mrežu (I izdanje)

SC 62C UREĐAJI ZA ZRAČENJE VELIKE ENERGIJE I OPREMA ZA NUKLEARNU MEDICINU

Izmena 2 (1990) Publikacije 601-2-1 (1981)

TC 72 AUTOMATSKA REGULACIJA ELEKTRIČNIH APARATA ZA DOMAĆINSTVO

Izmena 1 (1990) Publikacije 730-1 (1986)

730-2-2 (1990) Uređaji za automatsko upravljanje električnih aparata za domaćinstvo i slično

Deo 2: Posebni zahtevi za termičke protektore motora
(I izdanje)

730-2-4 (1990) Deo 2: Posebni zahtevi za termičke protektore hermetičkih motor kompresora i poluhermetičkih motor kompresora
(I izdanje)

730-2-5 (1990) Deo 2: Posebni zahtevi za električne automatske upravljačke sisteme za gorionike
(I izdanje)

SC 77A UREĐAJI ZA SPAJANJE NA JAVNE NISKONAPONSKE MREŽE

Izmena 1 (1990) Publikacije 555-3 (1982)

TC 78 ALATI I OPREMA ZA RAD POD NAPONOM

984 (1990) Rukavi od izolacionog materijala za rad pod naponom
(I izdanje)

TC 79 ALARMNI SISTEMI

839-2-6 (1990) Alarmni sistemi
Deo 2: Zahtevi za protivupadne alarmne sisteme
Poglavlje 6: Pasivni infra-crveni detektori za primenu u zgradama
(I izdanje)

TC 84 UREĐAJI I SISTEMI U OBLASTI AUDIO, VIDEO I AUDIOVIZUELNE TEHNIKE

Izmena 2 (1990) Publikacije 268-15 (1987)

CISPR/D RADIO-FREKVENCIJSKE SMETNJE OD MOTORNIH VOZILA

CISPR 12 (1990) Granice i metode merenja radio-frekvencijskih smetnji od vozila, motornih čamaca i naprava koje se pogone motorima sa svećicama
(III izdanje)

CISPR/F RADIO-FREKVENCIJSKE SMETNJE OD UREĐAJA SA MALIM MOTORIMA, UREĐAJA U DOMAĆINSTVU, RASVETNIH NAPRAVA ITD.

Izmena 3 (1990) Publikacije CISPR 14 (1985)

ISO/IEC

JTC 1/SC 1 TERMINI I DEFINICIJE

2382-20 (1990) Informaciona tehnologija - Rečnik
Deo 20: Razvoj sistema
(I izdanje)

IECEE 02

Izmena 1 (1990) Publikacije IECEE 02 (1986)

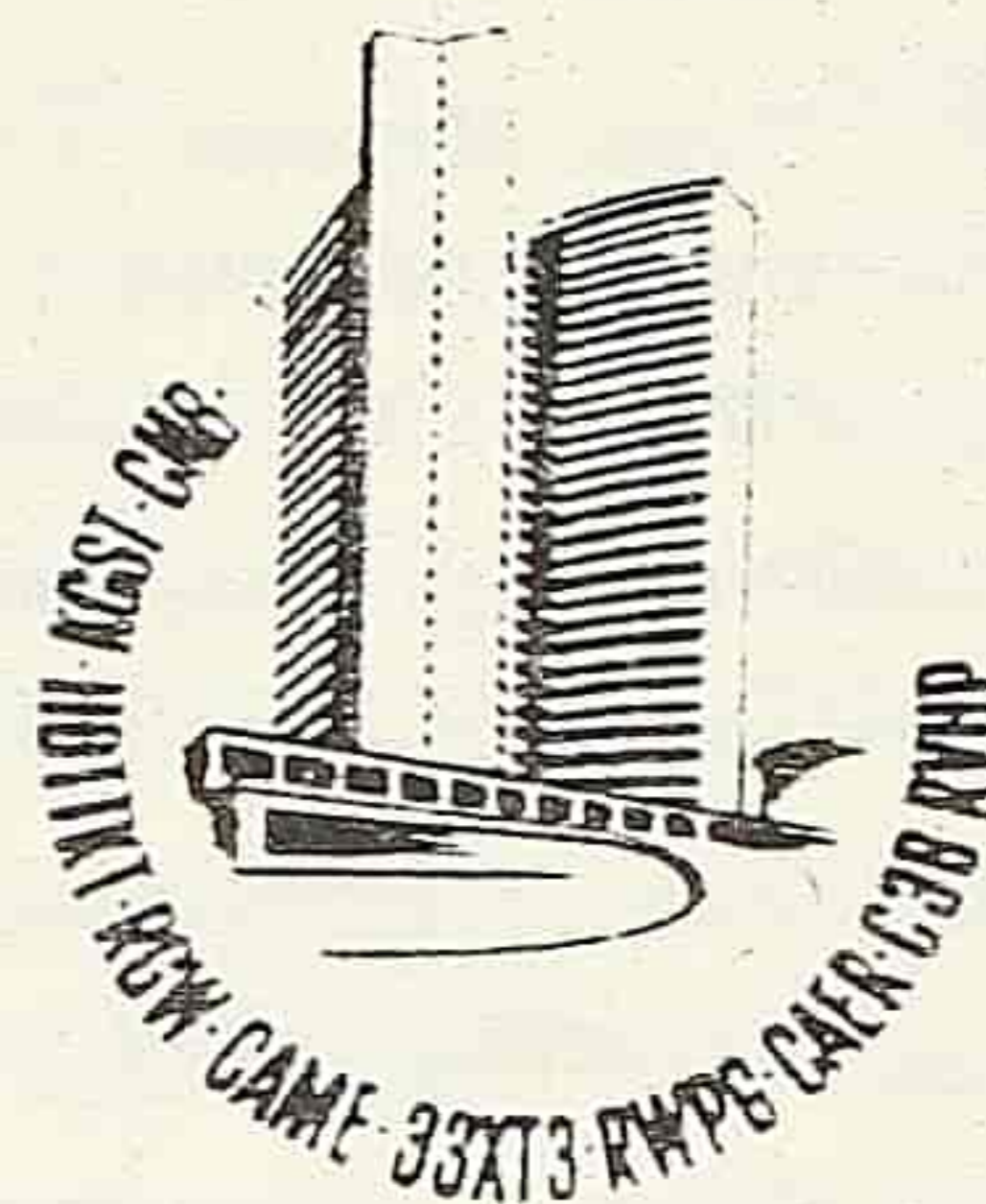
DOKUMENTACIJA SEV

Saradnja između SFRJ i SEV u oblasti standardizacije uspostavljena je 1974. godine i odvija se u skladu sa Sporazumom između vlade SFRJ i SEV o učešću predstavnika SFRJ u radu organa SEV.

Savezno izvršno veće je za nosioca saradnje imenovalo Savezni zavod za standardizaciju.

Nacrti standarda SEV i drugi propisi iz oblasti standardizacije pripremaju se u radnim telima organa SEV zavisno od tematike i u radnim telima stalne komisije SEV za saradnju u oblasti standardizacije, koja sve standarde donosi.

Zavod će u ovoj rubrici objavljivati naslove jednog dela primljene dokumentacije SEV, a potpuni uvid u fond i kopije standarda mogu se dobiti u Odesku za INDOK poslove Saveznog zavoda za standardizaciju.

ST SEV 6554-88	Sigurnosna tehnika. Sudovi pod pritiskom. Zahtevi za zavarivanje čelika	ST SEV 6399-88	Dizalice — slagači. Osnovni parametri
ST SEV 6606-89	Uređaji za čišćenje vetrobranskog stakla na kabini lokomotive	ST SEV 6442-88	Zaštita od korozije. Elektrolitičke prevlake hroma za tehničke svrhe
ST SEV 6673-89	Nasadna glodala sa zamenljivim pločicama	ST SEV 6463-88
(ident. IEC 112-79)	Čvrsti izolacioni materijali. Metoda za određivanje uporednog ispitnog pokazatelja (indeksa) otpornosti prema stvaranju površinskih provodnih staza, za čvrste izolacione materijale izložene vlazi
ST SEV 1810-88	Otpornici i kondenzatori. Kodovi za označavanje	ST SEV 6513-88	Zaštita na radu. Kalupi za presovanje limova. Step en sigurnosti i osnovne oznake upozorenja
ST SEV 6380-88	Amonijak tečni, tehnički. Metode za uzimanje i pripremu uzoraka	ST SEV 6378-88	Masti za podmazivanje. Određivanje tačke kapanja
ST SEV 6393-88
(ekviv. IEC 774-83)	Helikoidalna video kaset a sa trakom od 12,65 mm za VHS	ST SEV 6489-88	Drumska vozila. Električne veze između vučnih i vučenih vozila, tip 24 N. Osnovne mere
ST SEV 6441-88	Metalni prahovi. Označavanje	ST SEV 6386-88	Amonijak tečni, tehnički. Određivanje ostatka posle isparavanja
ST SEV 6446-88	Zaštita od korozije. Čelici i legure otporne na koroziju
Metode za ubrzano ispitivanje otpornosti na piting-koroziju	ST SEV 6389-88	Metilmetakrilat, tehnički. Metode za ispitivanje
ST SEV 6466-88	Oprema za naizmeničnu struju napona od 3 do 750 kV
Komutacioni aparati. Zahtevi za električnu otpornost izolacije	ST SEV 2184-88	Spojnice za električne naprave do 16 A, 250 V. Klasifikacija, tehnički zahtevi i metode za ispitivanje
ST SEV 6474-88	Stolice za školske učionice i predškolske ustanove. Metode za ispitivanje	ST SEV 2185-88	Spojnice za električne naprave do 16 A, 250 V. Osnovne mere
ST SEV 6559-88	Gumena creva sa tekstilnim umecima za kočne uređaje šinskih vozila	ST SEV 6391-88	Film za industrijsku radiografiju. Metode za određivanje osetljivosti i srednjeg gradijenta
ST SEV 6497-88	Pneumatske transmisije. Cilindri sa jednim vretenom. Priključne mere		

ST SEV 6398—88	Reagensi. Hromatografija na tankom sloju. Opšta uputstva za ispitivanje		i železnički saobraćaj. Pumpe za rashladne sisteme. Metode za proračun napajanja
ST SEV 6470—88	Drvo. Metode za uzimanje i pripremanje uzoraka i opšti zahtevi za fizička i mehanička ispitivanja	ST SEV 6461—88	Hrapavost površina. Merenje parametara hrapavosti metodom profila
ST SEV 6521—88	Proizvodi prerade voća i povrća. Termini i definicije	ST SEV 6382—88	Amonijak, tečni, tehnički. Spektrofotometrijsko određivanje ulja u infracrvenom spektru
ST SEV 6539—88	Metode za laboratorijsko dijagnostikovanje svinjske kuge	ST SEV 2168—88	Brodogradnja. Čekrci za čamce za spasavanje
ST SEV 6543—88	Poljoprivredne mašine. Utovarivači. Metode za ispitivanje	ST SEV 6472—88	Kućni nameštaj. Ispitivanje pričvršćivanja vrata sa vertikalnom i horizontalnom osom obrtanja
ST SEV 6674—89	Vretenasta glodala za produženim radnim delom i spiralno postavljenim pločicama. Osnovne mere i tehnički zahtevi	ST SEV 117—89	Čeona cilindrična glodala od brzo-reznog čelika. Osnovne mere
ST SEV 468—88	Metali, Merenje tvrdoće po Brinelu	ST SEV 6390—88	Film za fotografije. Određivanje uvijanja
ST SEV 6379—88	Bitumen. Određivanje sadržaja parafina	ST SEV 6418—88	Trikotaža. Termini i definicije za greške
ST SEV 6397—88	Reagensi. Hromatografija na papiru. Opšta uputstva za ispitivanje	ST SEV 6416—88	Elektronski merni instrumenti. Opšti tehnički uslovi
ST SEV 6414—88	Dizel-motori za industriju, brodove	ST SEV 6558—88	Konteneri serije 1, izoterminični

KALENDAR ZASEDANJA RADNIH TELA STALNE KOMISIJE SEV ZA STANDARDIZACIJU ZA 1990. GODINU

Radno telo	Mesec	Zemlja
Sekcija za sigurnosnu tehniku	Oktobar	DR Nemačka
Sekcija za metrologiju	Oktobar	Poljska
Sekcija za kvalitet industrijskih proizvoda	Oktobar	Bugarska
Radna grupa za ambalažu i pakovanje	Septembar	Rumunija
Radna grupa za zaštitu na radu	Septembar	SSSR
Radna grupa za tolerancije	Novembar	DR Nemačka
Radna grupa za rezne alate	Avgust	Čehoslovačka
Radna grupa za sistem referalnih podataka	Septembar	Poljska
Radna grupa za povezivanje otvorenih sistema (OSI)	Oktobar	SSSR
Radna grupa za dokumentaciju za konstrukcije	Septembar	SSSR
Radna grupa za građevinarstvo	Jun	Poljska
	Septembar	Čehoslovačka
	Oktobar	Bugarska

Radno telo	Mesec	Zemlja
Sastanak eksperata za planiranje	Jun	SSSR, Sekretarijat SEV
Zasedanje eksperata delegacija zemalja u Komisiji	Jun	SSSR, Sekretarijat SEV
Zasedanje redakcionih grupa 68. zasedanja Komisije	Novembar	SSSR, Sekretarijat SEV
Sastanak eksperata za metalurgiju	Jun	SSSR
	Avgust	SSSR
	Septembar	Čehoslovačka
Sastanak eksperata za hemiju	Septembar	DR Nemačka
Sastanak eksperata za drvenu građu	Septembar	Čehoslovačka
Sastanak eksperata za mašinstvo	Avgust	SSSR
Sastanak eksperata za elektrotehniku	Avgust	SSSR
Sastanak eksperata za međugranska pitanja	Septembar	SSSR
Sastanak eksperata za metrologiju	Septembar	DR Nemačka
68. zasedanje Komisije SEV za standardizaciju	Decembar	Rumunija

SAVEZNI ZAVOD ZA STANDARDIZACIJU je od 1. avgusta 1990. godine utvrdio nove cene za jugoslovenske standarde i informativne materijale, fotokopiranje, mikrofilmovanje i umnožavanje (Rešenje SZS br. 08-08-489/1. stupilo na snagu 1. avgusta 1990. godine) čiju LISTU objavljujemo u daljem tekstu:

LISTA

cena jugoslovenskih standarda i naknada za informativne materijale i njihovo fotokopiranje, mikrofilmovanje i umnožavanje

1. Cena jugoslovenskih standarda iznosi:

Broj strana	Cena (din)	Broj strana	Cena (din)
1	10,0	66-70	86,0
2	15,0	71-75	88,0
3	20,0	76-80	90,0
4	25,0	81-85	92,0
5	27,0	86-90	94,0
6	30,0	91-95	96,0
7	34,5	96-100	98,0
8	38,5	101-105	100,0
9	42,5	106-110	102,0
10	46,0	111-115	104,0
11	49,5	116-120	106,0
12	53,0	121-125	108,0
13	56,0	126-130	110,0
14	59,0	131-135	112,0
15	61,5	136-140	114,0
16	64,0	141-145	116,0
17	66,5	146-150	118,0
18	67,5	151-155	120,0
19	68,5	156-160	122,0
20	70,0	161-165	124,0
21-25	72,5	166-170	126,0
26-30	73,5	171-175	128,0
31-35	75,0	176-180	130,0
36-40	78,0	181-185	132,0
41-50	80,0	186-190	134,0
51-60	82,0	191-195	136,0
61-65	84,0	196-200	138,0

- Naknada za fotokopiranje jedne strane međunarodnih i stranih standarda iznosi 2,00 dinara.
- Naknada za mikrofilmovanje jugoslovenskih i stranih standarda i direktiva Evropske ekonomske zajednice, po jednom mikrofišu iznosi 100,00 dinara.
- Naknada za jedan primerak Biltena „Standardizacija“ iznosi 82,00 dinara.
- Naknada za Spisak direktiva EEZ sa aneksom I iznosi 41,00 dinar, a za kopiju Spiska direktiva EEZ iznosi 120,00 dinara.
- Naknada za jedan primerak publikacija i stručnih uputstava koje izdaje Zavod, obračunava se shodno tački 1 ove liste, prema ceni jugoslovenskih standarda za isti broj strana.
- Naknada za jedan primerak obrasca (atest, izveštaj o ispitivanju, saopštenje, potvrda, zahtev i drugo) koji štampa Zavod iznosi 15,00 dinara.

41

428/1990

700038928,4/6

COBISS